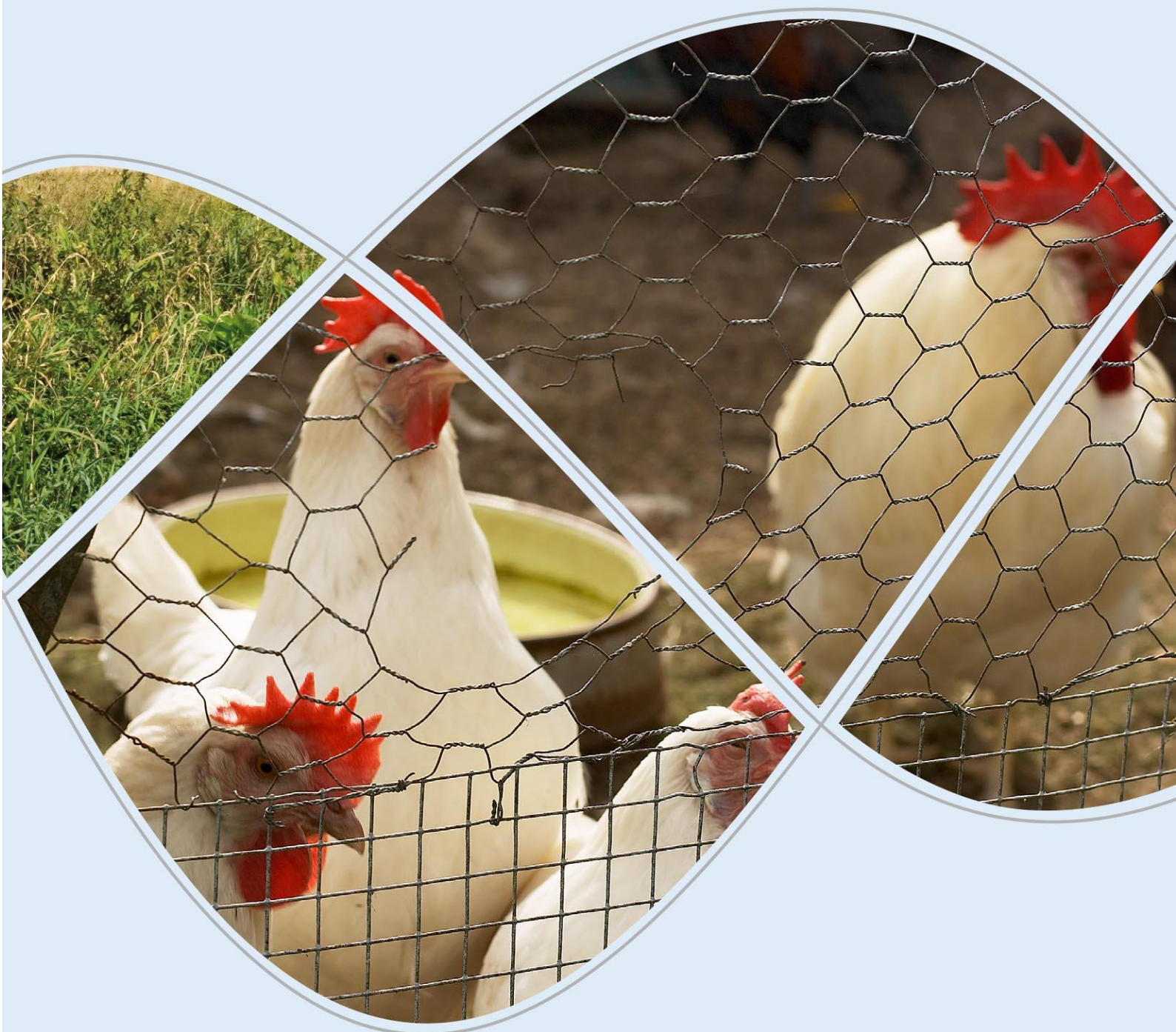

Udkast til miljøgodkendelse

Sdr. Lourupvej 38A, 6690 Gørding

16. marts 2026

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Oplysninger om husdyrbruget og ansøgningen

Husdyrbruget		Konsulent	
Husdyrbrugets CVR-nummer	38520822	Konsulent Cvr	44768852
Husdyrbrugets navn	Sdr Lourupvej 38A	Konsulent virksomhedsnavn	Farmbrella 2024 ApS
Beliggenhedsadresse	Sdr Lourupvej 38A	Konsulent navn	Tina Madsen
Postnummer	6690	Konsulent adresse	Strømmen 6
By	Gørding	Konsulent postnummer	9400
Ansøger		Konsulent by	Nørresundby
Ansøger navn	I/S Gammelbro	Konsulent telefon	31391347
Ansøger adresse	Sdr Lourupvej 38	Konsulent email	tim@farmbrella.dk
Ansøger postnummer	6690	Ejendom	
Ansøger by	Gørding	Ejendomsnummer	100014673

Sag nr.: MIS-26/000234
Sagsansvarlig: Thomas Løkkebø
Skema nr.: 252.708, version 2
Indsendt dato: 18-01-2026

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
KOMMUNENS AFGØRELSE	4
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
REVURDERING	9
MEDDELELSESPLIGT	9
ØVRIGE FORHOLD	10
OFFENTLIGGØRELSE.....	10
KLAGEVEJLEDNING	10
KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR VILKÅR.....	12
INDLEDNING	12
GENERELLE FORHOLD.....	12
Godkendelsens omfang.....	12
Tidligere godkendelser.....	12
Samdrift med andre husdyrbrug	13
HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG DRIFT	14
Driftsbygninger.....	14
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	15
Foder	15
Husdyrgødning	15
Spildevand/restvand	16
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	16
Faste afstandskrav og planmæssige forhold	16
Landskab og kulturmiljø.....	17
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNING AF OMGIVELSERNE	18
Ammoniakupåvirkning af naturområder og beskyttede arter	18
Lugt	22
Transporter.....	23
Støj.....	23
Støv, fluer og skadedyr	24
Lys.....	24
Driftsforstyrrelser og uheld	25
RESSOURCER, AFFALD OG DØDE DYR	25
Ressourcer.....	25
Affald	25
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	26
OPHØR	31
ALTERNATIVE MULIGHEDER	32
SAMLET VURDERING	32
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING.....	33
BILAG 1: MILJØKONSEKVENSRAPPORT	34

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om en §16a miljøgodkendelse.

Ved det ansøgte er der tale om etablering af et nyt anlæg på en bygningsløs matrikel. Adressen er Sdr Lourupvej 38A, 6690 Gørding. Matrikel nummer er 5ø, Lovrup By, Gørding. Der søges om følgende:

- En etablering af produktionsareal på 7.432 m².
- Etablering af to kyllingehuse, hver på 32 m * 120 m og 8 m høj.
- Mellembygning med service-/teknikrum mellem husene
- Støbt forplads nord for kyllingehusene med afløb af overfladevand.
- Tre fodersiloer til hvert hus, placeret udvendigt på bygningerne i nordlig ende.
- To varmevekslere til hvert hus placeret mellem bygningerne.
- Backup varmforsyning
- 1 fortank på mindst 30 m³ til vaskevand.
- Kørefast areal fra husene til skel med asfalt eller grus.

Offentliggørelse

Forslaget til miljøgodkendelse er nu fremlagt i offentlig høring i 30 dage, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser mod projektet.

Når høringsperioden er slut, vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Esbjerg Kommune, inden der tages stilling til om der meddeles miljøgodkendelse eller ej.

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøgodkendelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stillede vilkår.
- Del 3: Miljøkonsekvensrapport
Indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Rapporten beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Rapporten indeholder også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Kommunens afgørelse

Esbjerg Kommune meddeler miljøgodkendelse til fjerkræproduktion på Sdr Lourupvej 38A, 6690 Gørding.

Godkendelsen omfatter:

- En etablering af produktionsareal på 7.432 m².
- Etablering af to kyllingehuse, hver på 32 m * 120 m og 8 m høj.
- Mellembygning med service-/teknikrum mellem husene
- Støbt forplads nord for kyllingehusene med afløb af overfladevand.
- Tre fodersiloer til hvert hus, placeret udvendigt på bygningerne i nordlig ende.
- To varmevekslere til hvert hus placeret mellem bygningerne.
- Backup varmemforsyning
- 1 fortank på mindst 30 m³ til vaskevand.
- Kørefast areal fra husene til skel med asfalt eller grus.

Godkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 2 i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i afsnittet "Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår".

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og den medsendte miljøkonsekvensrapport. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Stald navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Hus 1	Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	3.716
Hus 2	Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	3.716
I alt		7.432

2. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealets størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.
3. Der skal senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes at der er indsat dyr på produktionsarealet.

Indretning og drift

4. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
5. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

Spildevand

6. Inden etablering af kyllingestaldene skal der indsendes ansøgning om afledning af tagvand.
7. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra de nye stalde og befæstet areal, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen for restvand og sanitært spildevand skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.
8. Vaskevand fra rensning af staldene skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for restvand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
9. Der skal inden byggeriet påbegyndes søges om tilladelse til afledning af sanitært spildevand.

Landskabelige værdier

10. Der skal etableres afskærmende beplantning langs Fællesvirkevej og øvrige hegn omkring bygningsmatriklen skal bevares om nødvendigt ved genplantning. Relevante hegn er vist på kort 3.
11. Beplantningen langs Fællesvirkevej skal bestå af tre rækker hjemmehørende træer og buske.
12. Kyllingehusene skal opføres i ikke-reflekterende materialer og være antracitgrå med sort ståltag. Højde til kip må ikke overstige 8 meter.
13. Højden på siloerne må ikke overstige 12 meter og de skal være antracitgrå eller anden farve på jordfarveskalaen.

Ammoniakfordampning

14. Der skal installeres mindst 2 Rokkedahl varmevekslere, ACU Clima+ 200 i hvert hus, til reduktion af ammoniakfordampning. Der skal inde i hvert hus, hvor der er indsat varmeveksler, installeres ventilatorer til recirkulering af luften, og de skal have en samlet kapacitet, som angivet under vilkår 16.
15. Vaskevand fra varmeveksleren skal ledes til opsamlingsbeholder.
16. Varmevekslerne skal kunne levere mindst 12 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal i huset. Dette svarer til 44.592 m³ luft pr. time pr. hus. Ventilatorerne til recirkulering af luften inde i husene skal levere en samlet kapacitet på mindst 26 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal.
17. Varmevekslerne skal levere al ventilation i kyllingehuset frem til ventilationsbehovet overstiger varmevekslernes kapacitet. Ved højere ventilationsbehov skal varmevekslerne levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene, der er nævnt under vilkår 16. Når ventilationsbehovet overstiger 80 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal, må varmevekslerne slukkes. Recir-

kuleringsventilatorerne skal levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene nævnt under vilkår 16.

18. Efter hver produktionscyklus skal varmevekslerne rengøres. Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmevekslerne, skal dette afhjælpes hurtigst muligt. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger. Der skal foretages eftersyn efter leverandørens anvisning.
19. Der skal føres en logbog for varmevekslerne, indeholdende registreringer om:
 - a) Varmevekslernes driftstid ved montering af timetæller på varmevekslerne.
 - b) Tidspunkter for rengøring samt vedligehold.
 - c) Eventuelle fejl/driftsstop og varighed heraf.
20. Logbog og rapporter fra servicebesøg skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Lugt

21. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
22. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg holdes rene.

Transport

23. Til- og frakørsel skal ske via indkørslen mod nord eller syd, jf. kortet på side 37 i Miljøkonsekvensrapporten.

Støj

24. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt – målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

25. Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel, det vil sige også støj fra andet end faste tekniske installationer.
26. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
27. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

28. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

29. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
30. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

31. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Energi- og vandforbrug

32. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Råvarer og hjælpestoffer

33. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
34. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

35. Hvis der på husdyrbruget anvendes eller frigives farlige stoffer², skal dette begrænses mest muligt for at undgå risiko for forurening af jord og grundvand.

Affald

36. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
37. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ophør

38. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Revurdering

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 44 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage første revurdering i 2034.

Meddelelsespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en

² Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger

ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye bygninger med afledning af tagvand til faskine, må ikke ske, før der foreligger tilladelse til etablering af faskine. Der stilles vilkår herom.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf. Når anlæg er færdigetablet, skal dette meddeles til BBR på mail: plan-bbr@esbjerg.dk.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den **dato** på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoerings-portal>)).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den **XX. mdr. år.** (4 uger efter, at afgørelsen er annonceret – sker umiddelbart efter midnat).

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Miljøgodkendelsen indeholder opførelse af byggeri uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. Derfor kan du jf. § 81 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., først udnytte godkendelsen efter klagefristens udløb.

Som udgangspunkt har en eventuel klage opsættende virkning, så godkendelsen først kan udnyttes når Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet endelig afgørelse i sagen. Det vil være Miljø – og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår

Indledning

Husdyrbruget på Sdr Lourupvej 38A har søgt en miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens §16a.

Ansøgningen er indsendt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer husdyrbrugets påvirkninger af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Denne del af godkendelsen indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten og en begrundelse for de stillede vilkår.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning³.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været dialog med ansøger. I de tilfælde hvor Esbjerg Kommune supplerer ansøgers miljøvurdering eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Godkendelsens omfang

Husdyrbruget søger om at etablere følgende:

- En etablering af produktionsareal på 7.432 m².
- Etablering af to kyllingehuse, hver på 32 m * 120 m og 8 m høj.
- Mellembygning med service-/teknikrum mellem husene
- Støbt forplads nord for kyllingehusene med afløb af overfladevand.
- Tre fodersiloer til hvert hus, placeret udvendigt på bygningerne i nordlig ende.
- To varmevekslere til hvert hus placeret mellem bygningerne.
- Backup varmemforsyning
- 1 fortank på mindst 30 m³ til vaskevand.
- Kørefast areal fra husene til skel med asfalt eller grus.

For at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune.

Tidligere godkendelser

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt, da der er tale om en etablering.

³ Husdyrbrugloven (LBK nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugene godkendes samlet.

To husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 meter eller derunder. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

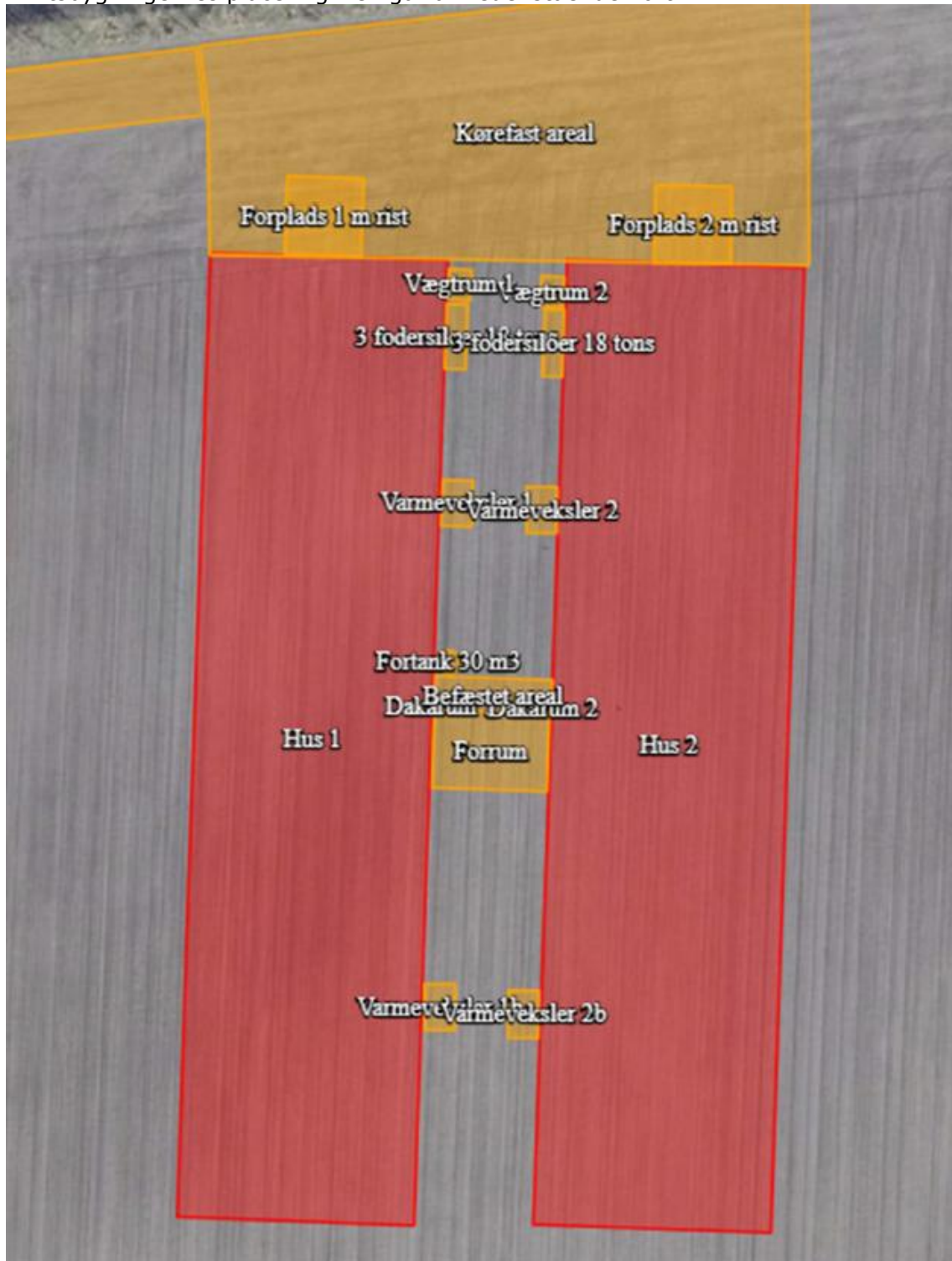
I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at udover Sdr. Lourupvej 38A, 6690 Gørding ejer og driver I/S Gammelbro også Sdr. Lourupvej 38, 6690 Gørding. De to husdyrbrug er beliggende med en afstand på ca. 610 m (luftlinje). Den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger er beregnet til 415,9 m. På baggrund af afstanden mellem de to husdyrbrugs anlæg vurderer Esbjerg Kommune, at de to husdyrbrug ikke er forureningsmæssigt forbundne. Da kriteriet om forureningsmæssigt forbundne ikke er opfyldt, er det ikke relevant at se på, om husdyrbrugene er teknisk eller driftsmæssigt forbundne.

Esbjerg Kommune meddeler således en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Sdr. Lourupvej 38A.

Husdyrbrugets indretning og drift

Driftsbygninger

Driftsbygningernes placering fremgår af nedenstående kort.

Kort 1: Situationsplan

Supplerende til ovenstående kort, bemærkes det at der også vil blive installeret et oliefyr eller en varmepumpe som backup-varmekilde.

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år.

Nudrift og 8 års drift:

Da der er tale om en etablering er der ingen nudrift eller 8 års drift.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er angivet som nettoareal.

Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningsskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Foder

Opbevaring af foder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Foder opbevares i to sæt af tre fodersiloer. Foderet har karakter af tørt pelleteret foder.

Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten er der angivet oplysninger om gødningslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

I den konkrete sag er der tale om gulvdrift af slagtekyllinger. Gødning afsættes på gulvet og muges ud efter hvert hold kyllinger. Gødningen afsættes enten til biogas eller placeres i markstak. Der er derfor ikke behov for opbevaringskapacitet.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er

tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold i miljøkonsekvensrapporten.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Da der sker nybyggeri, stilles der vilkår om, at der skal indsendes en afløbsplan, der beskriver afløbsforholdene fra dette, når byggeriet er etableret.

I miljøkonsekvens rapporten beskrives det at udledningstilladelse til tagvand og vand fra befæstet areal vil blive søgt i forbindelse med byggetilladelse. Esbjerg Kommune stiller vilkår om at der skal søges udledningstilladelse.

Sanitært spildevand fra velfærdsafdeling føres til samletank. Der skal søges om spildevandstilladelse til dette. Der stilles vilkår herom.

Husdyrbrugets beliggenhed

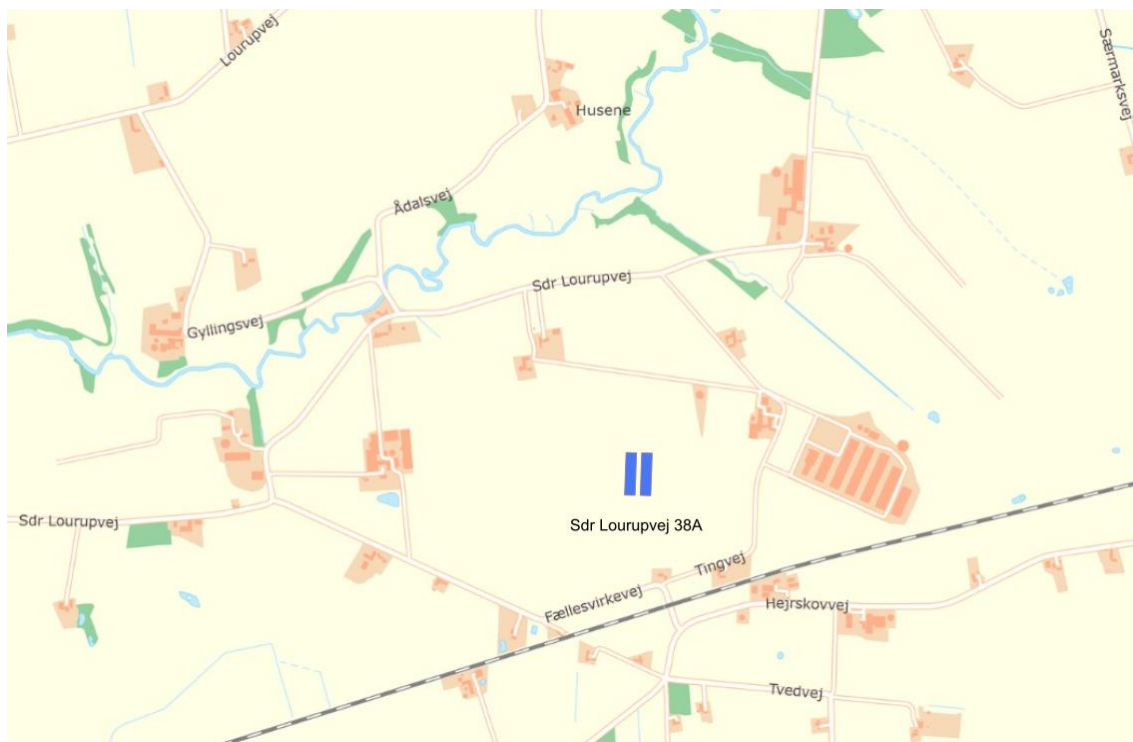
Faste afstandskrav og planmæssige forhold

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 2.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt.

Kort 2. Husdyrbrugets beliggenhed

Landskab og kulturmiljø

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

Esbjerg Kommune finder at landskabsvurderingen i det væsentlige er fyldestgørende. Herunder også med hensyn til vurderingen af erhvervsmæssig nødvendighed, placeringen af det ansøgte på matriklen og vurderingen af den landskabelige påvirkning.

Dog finder Esbjerg Kommune at indsigten til det ansøgte fra jernbanelinjen (Esbjerg-Koldingbanen) bør begrænses, herunder ved at der etableres slørende beplantning syd for bygningerne. Derudover bør de eksisterende læhegn bevares. Hegnenes placering fremgår af kortet herunder og der vilkårsfastsættes i overensstemmelse hermed.

Byggeriet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Det fremgår at staldene har gavle og facader i ikke-reflekterende antracitgrå og sort ståltag. Højde til kip bliver ca. 8 meter. De to gange tre siloer bliver 12 meter høje og enten antracitgrå eller anden farve på jordfarveskalaen.

Esbjerg Kommune finder at disse kriterier bør fastholdes med vilkår og stiller derfor vilkår i overensstemmelse hermed.

Kort 3: hegn omkring anlægget (grøn linje eksisterende hegn og blå linje nyt hegn).

Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder⁴.

⁴ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁵.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering. Esbjerg Kommune har desuden gennemgået beregningerne i it-ansøgningen. Hvor det er vurderet at være relevant, har Esbjerg Kommune suppleret beregningerne med nye punkter eller korrigeret oplysninger om kumulation eller angivelse af ruheder.

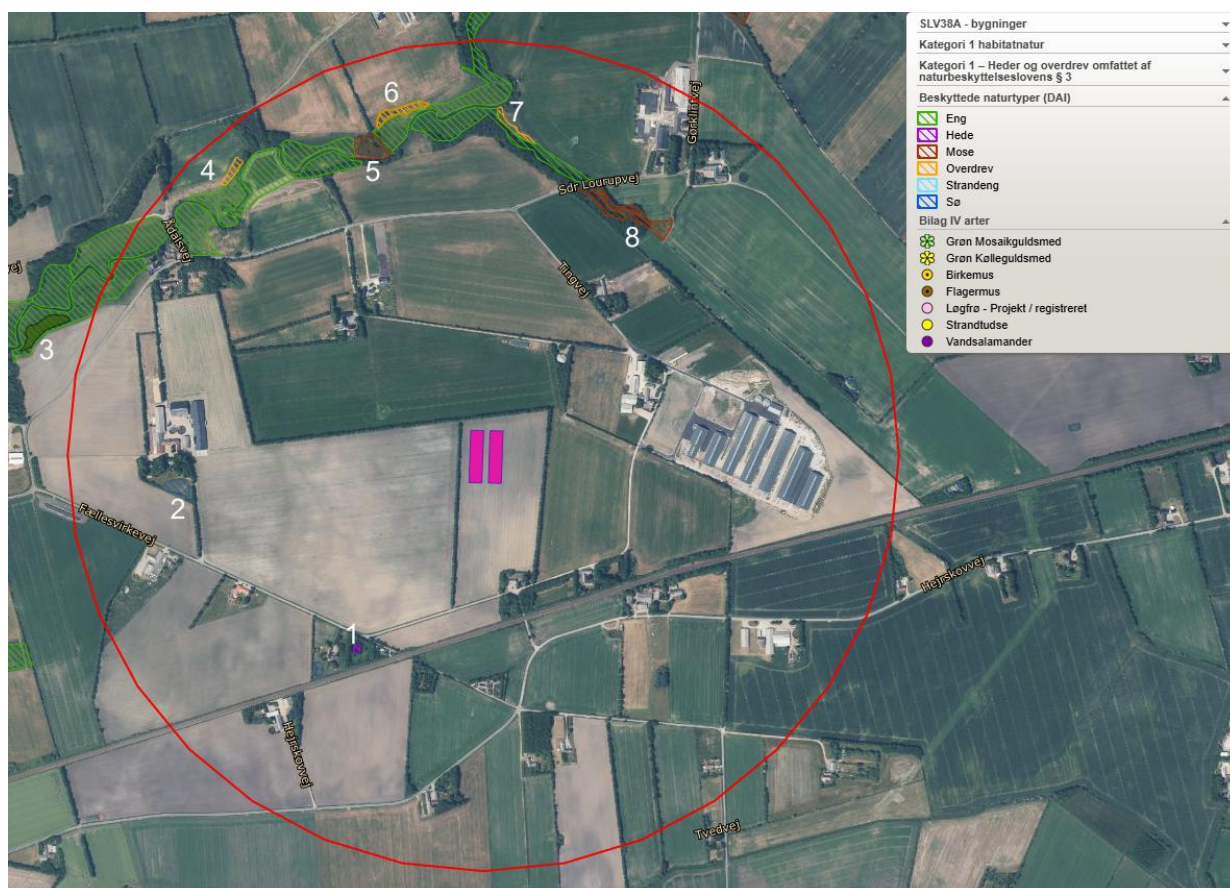
Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges til 4234,8 kg NH₃/år.

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

Kort 4: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

I tabel 1 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

tabel 1 ses en oversigt over naturpunkterne med angivne data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Sø	0,2	0,2	Ej kategori	Mere end 2 andre husdyrbrug	-
2	Sø	0,3	0,3	Ej kategori	Mere end 2 andre husdyrbrug	-
3	Rigkær	0,2	0,2	1	Mere end 2 andre husdyrbrug	0,2 kg N/ha/år i totalbelastning.
4	Overdrev	0,1	0,1	3	Mere end 2 andre husdyrbrug	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
5	Mose	0,1	0,1	3	Mere end 2 andre husdyrbrug	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
6	Overdrev	0,1	0,1	1	Mere end 2 andre husdyrbrug	0,2 kg N/ha/år i totalbelastning.
7	Overdrev	0,2	0,2	1 og 3	Mere end 2 andre husdyrbrug	0,2 kg N/ha/år i totalbelastning.
8	Mose	0,6	0,6	3	Mere end 2 andre husdyrbrug	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
Bilag IV arter						
Naturpunkt / art		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
1	Vandsalamander	0,2	0,2			
Internationale naturbeskyttelsesområder						
Navn/nr. på int. naturområde		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
Habitatområde nr. 79 - Sneum Å og Holsted Ådal		0,3	0,3			

Tabel 1. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 1 og 3 natur overholdt.

Som det fremgår af tabellen herover, er der ingen kategori 2 natur omkring anlægget indenfor 1000 m. Beskyttelsesniveauet for kategori 2 natur er derfor overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

Konkret er der kendskab til stor vandsalamander i en sø ved jernbanen Esbjerg-Kolding. Se mærke 1 på kort 4.

Belastningen af den konkrete lokalitet er så lille, at der med sikkerhed ikke vil ske tilstandsændring af lokaliteten. De øvrige vandhuller omkring anlægget, modtager alle en belastning der er så lille, at heller ikke disse kan forventes at ændre tilstand pga. projektet. Det betyder, at der heller ikke er risiko for, at eventuelle ukendte populationers yngle- og rastesteder vil lide skade ved projektet.

Det ansøgte byggeri placeres sådan i landskabet, at det ikke vurderes at kunne udgøre en barriere mellem vandhuller, for eventuelle vandrede bilag IV-padder i området.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

I vurdering er der med hensyn til flagermus, lagt særligt vægt på at det ansøgte ikke omfatter at gamle træer fældes, eller at eksisterende bygninger rives ned.

Det ansøgte byggeri placeres desuden sådan, at oplagte ledelinjer for flagermus ikke vil blive påvirket. I lokalområdet vurderes det særligt Holsted Ådal beliggende nord for anlægget, vil være den nærmeste ledelinje for flagermus.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau,

⁶ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶ – til brug i administration og planlægning og Del 2 – Odder og flagermus nr. 603 fra 2024.

der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korregerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår lugtberegningerne og det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået lugtberegningerne.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Tingvej 3. Nærmeste samlede bebyggelse er Særmaksvej 70 (ved Holsted), mens nærmeste byzone er Holsted Stationsby. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der

vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Esbjerg Kommune er derfor enig med ansøger i, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, og at husdyrbruget derfor ikke forventes at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med udmugning af møg.

I miljøkonsekvensrapporten er gødningshåndteringen beskrevet.

Det vurderes at håndteringen af gødning er tilstrækkelig og ikke vil føre til væsentlige gene for omkringboende.

Transporter

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår til hvilke af ejendommens adgangsveje, der skal anvendes ved transport til og fra bedriften og at til- og frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet antal transporter i nudrift og ansøgt drift. Der er også en beskrivelse af til- og frakørselsforhold. Samlet set forventes der et transportomfang på 541-708 transporter om året. Antallet afhænger af anvendt transportmetode, producerede antal kyllinger og lignende faktorer.

Esbjerg Kommune er enige i ansøgers vurdering vedrørende transport. Der stilles vilkår om valg af ind- og udkørsel.

Rystelser

På et husdyrbrug er det primært transporter der kan give anledning til rystelser. I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet rystelser.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug som det ansøgte er ventilation og interne transporter.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet de forskellige støjklender på husdyrbruget, med angivelse af hvornår og hvor længe støjklenderne er i drift.

Esbjerg Kommune supplerer ansøgers vurdering med følgende:

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbruksloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage støjberregninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling – ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Esbjerg Kommune finder det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes med den planlagte drift, da der i ansøgningen ikke er konkrete forhold eller særlige problemstillinger der gør, at afstanden til naboer ikke i sig selv skulle medføre, at støjgrænserne må forventes overholdt.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for støvgener.

Esbjerg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at husdyrbruget kan drives uden at medføre væsentlige støvgener. I vurderingen er der lagt vægt på afstanden til naboer og transportvejenes placering.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for bekæmpelsen af fluer og skadedyr.

Esbjerg Kommuner vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles der samtidig vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Desuden stilles der et generelt vilkår om, at husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Lys

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for belysning.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan f.eks. være spild af olie- og kemikalier eller brand på ejendommen.

Der er ikke gylle på ejendommen, da produktionen kun giver anledning til fast gødning.

Ansøger har redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i miljøkonsekvensrapporten.

For at imødegå uheld, stilles der vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at husdyrbruget skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af husdyrbruget og materiel. Formålet er at forebygge uheld og der er ligeledes krav om, at husdyrbruget skal have en beredskabsplan.

Esbjerg Kommune vurderer, at de generelle regler er tilstrækkelige til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser. Der stilles derfor alene vilkår om, at der ved ophør af driften af husdyrproduktion skal ske en tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg mm. og at affald skal bortskaffes.

Ressourcer, affald og døde dyr

Ressourcer

Husdyrbrugets brug af ressourcer er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Der stilles i godkendelsen vilkår om, at hvis der på husdyrbruget anvendes eller frigives farlige stoffer, skal dette begrænses mest muligt, for at undgå risiko for forurening af jord og grundvand. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Affaldet skal kildesorteres, og genbrugeligt affald må således ikke bortskaffes sammen med f.eks. forbrændingsegnet affald.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at affald ikke vil have en væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet hvis affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativer (husholdningsaffald/erhvervsaffald).

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr⁷.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning anvendes følgende virkemidler:

- Gulvdrift af slagtekyllinger
- Varmeveksler (begge huse; ammoniakreducerende effekt på 23%)

Der stilles vilkår om staldsystem og driftsvilkår for varmeveksler.

Regler for IE-husdyrbrug

Betegnelsen IE-husdyrbrug dækker over svine- og fjerkræbrug, som overstiger det antal stipladser, der fremgår af husdyrbruglovens §16a stk. 2. Husdyrbruget på Sdr Lourupvej 38A er et IE-husdyrbrug.

Den "bedste tilgængelige teknik" for IE-husdyrbrug er beskrevet i EU kommissionens BAT konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ og svin" offentliggjort d. 21.

⁷ Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring af døde produktionsdyr

februar 2017⁸. For en lang række parametre, er teknikkerne fra BAT konklusionen implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

1. Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem. Kravet om miljøledelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Den ansvarlige på husdyrbruget skal formulere en miljøpolitik og der skal fastsættes konkrete miljømål. Den ansvarlige kan selv bestemme, hvilket miljøledelsessystem der anvendes, men skal sørge for at kunne dokumentere, at kravene overholdes.

Kravene kan overholdes ved brug af et certificeret miljøledelsessystem (EMAS eller ISO 14.001), eller husdyrbruget kan vælge et mindre omfattende system.

Miljøstyrelsen har udviklet to systemer, der frit kan anvendes. Miljøstyrelsens nye mini miljøledelsessystem sikrer, at husdyrbruget nemt kan overholde kravene og fremlægges dokumentation herfor. Det andet er et mere omfattende miljøledelsessystem med en række bilag, som kan bruges efter behov. Begge miljøledelsessystemer er frit tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside.

IE-husdyrbrug skal have miljøledelse fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget bliver godkendt. Der følges op på brug af miljøledelsessystem i forbindelse med de årlige indberetninger og det lovpligtige miljøtilsyn på husdyrbruget.

2. Godt landmandskab

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at sikre en korrekt og hensigtsmæssig placering af husdyrbruget, at ansatte har den nødvendige oplæring og uddannelse, at udarbejde beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser, sikre regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af udstyr m.v. samt opbevare døde dyr på en måde, der forhindrer eller reducerer emissioner.

Placering af husdyrbruget

Hensigtsmæssig placering af husdyrbruget er bl.a. reguleret via gældende afstands-krav, og de beskyttelsesniveauer der gælder i medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke er behov for særlige vilkår for at begrænse transport af dyr, materialer og husdyrgødning eller for at tage hensyn til den fremtidige udvikling af husdyrbruget.

Uddannelse og oplæring af personale

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter krav om, at personalet oplæres i relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning og-styring og reparation og vedligehold af udstyr. Formålet er at undgå uheld og utilsigtet forurening.

Oplæringsmateriale skal være tilgængelig for personalet og skal kunne fremvises ved miljøtilsyn. Miljøministeriet og Miljøstyrelsen har i samarbejde med SEGES udarbejdet et vejledende oplæringsmateriale, som husdyrbruget kan tage udgangspunkt i.

Kontrol, vedligehold, reparation og beredskab

⁸ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/302 af 15. februar 2017 om fastsættelse af BAT (bedste tilgængelige teknik) -konklusioner i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensiv opdræt af fjerkræ eller svin.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at husdyrbruget skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af husdyrbruget og materiel. Hensigten med den forebyggende plan er at minimere risikoen for forurening. Miljøministeriet og Miljøstyrelsen har i samarbejde med SEGES udarbejdet et vejledende materiale med et eksempel på, hvordan en kontrolplan kan udformes.

Der er også krav om, at husdyrbruget udarbejder en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld. På Esbjerg Kommunes hjemmeside findes en skabelon for en beredskabsplan, hvor der kan laves et oversigtskort i en GIS-baseret løsning.

Husdyrbruget oplyser at de vil udarbejde beredskabsplan.

Døde dyr

Opbevaring af døde dyr er reguleret via bekendtgørelse om opbevaring af m.m. af døde produktionsdyr.

Kommunens vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med de nævnte tiltag og ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Der følges op på, om de generelle regler efterleves i forbindelse med det lovpligtige miljøtilsyn på ejendommen.

3. Fodring

For at reducere den samlede mængde kvælstof der udskilles med husdyrgødningen, er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav om, at der skal anvendes enten fasefodring, reduceret indhold af råprotein, eller et eller flere fodertilsætningsstoffer.

For at reducere den samlede mængde fosfor der udskilles, skal husdyrbruget som minimum anvende fasefodring, fytase eller letfordøjeligt uorganisk fosfat.

Husdyrbruget anvender fasefodring og fytase.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

4. Effektiv vand- og energiudnyttelse

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at registrere vandforbruget, at opspore og udbedre lækager og herunder at kontrollere drikkevandsudstyr, anvende højtryksrensere til rengøring og genbruge uforurennet regnvand som rensevand.

Krav til effektiv vandudnyttelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen via regler om plan for kontrol og vedligehold, som bl.a. skal omfatte udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes, og frekvensen for løbende indstilling skal sikres i planen.

Husdyrbruget oplyser følgende vedrørende minimering af vandforbrug:

- vaske driftsbygninger med højtryksrensere og spulepumpe
- anvende drikkevandssystem med drikkenipler

- regulere højden af drikkeniplerne hver dag (manuelt)
- skifte drikkeniplerne rutinemæssigt hvert 3. år
- daglig kontrol af vandtryk (via pc)
- løbende registrerer vandforbruget
- identificere og reparere eventuelle lækager

Esbjerg Kommune stiller desuden vilkår om årlig registrering af vandforbrug.

Det er desuden BAT at anvende højeffektive varme-, køle- og ventilationssystemer, at anvende naturlig ventilation eller have grundig isolering af stalde, hvis naturlig ventilation ikke er muligt, at anvende energieffektiv belysning og at anvende varmegenindvinding.

Krav om energieffektiv belysning er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Her fremgår det, at husdyrbruget er forpligtiget til at anvende energieffektiv belysning, og at denne pligt indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem. Samtidig skal planen for kontrol og vedligehold også omfatte varme, køle- og ventilationssystemer og luftrensningssystemer.

Husdyrbruget oplyser følgende vedrørende minimering af energiforbrug:

- Klimaet i staldene justeres dagligt i forhold til temperatur og luftfugtighed, så den løbende
- optimeres efter dyrenes behov
- Ventilationen er reguleret i forhold til både temperatur og luftfugtighed
- Ventilationsenheder inspiceres og rengøres ved hvert hold dyr, så energiforbrug til ventilationen optimeres.
- Indvendig belysning er timerindstillet. Belysningen reguleres efter dyrenes behov
- Naturlig udtørring efter vask anvendes i det omfang det er muligt.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til effektiv vand- og energidnyttelse har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

5. Spildevand

Teknikker fra BAT konklusionen er indarbejdet i dansk lovgivning, hvor der generelt er krav om, at regnvand og øvrigt spildevand skal holdes adskilt. I medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen er der bl.a. krav om, at afløb fra mødding- og ensilagepladser skal ledes til opsamlingsanlæg. Samtidig skal mødding- og ensilagepladser indrettes således, at overfladevand ikke kan løbe ind på pladsen. Desuden er der krav til, hvornår og hvordan spildevand må udbringes.

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at der kan sættes vilkår til indretning af husdyrbruget, så de forurenende områder uden om staldanlæg samt husdyrgødnings- og ensilageopbevaringsanlæg begrænses med henblik på at reducere produktionen af spildevand. Samtidig kan der fastsættes vilkår der sikrer minimering af vandforbrug, så mængden af spildevand reduceres.

Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er behov for særlige vilkår til at minimere mængden af spildevand. Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

Husdyrbruget skal jf. §36 stk. 1 nr. 8 begrænse etableringen af befæstede arealer etc., så der ikke opstår unødvendigt spildevand og jf. §36, stk. 1, nr. 9 skal der bruges teknikker der begrænser spildevandsproduktion.

Esbjerg Kommune vurderer at der ikke er unødige arealer der giver anledning til spildevand. Husdyrbruget bruger også flere tiltag der begrænser spildevandsproduktion.

6. Lugt- og støjemissioner:

I medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at der skal foretages en vurdering af det ansøgtes påvirkning af omgivelserne i forhold til lugt-, støj- og støvgener. I denne vurdering indgår husdyrbrugets placering i forhold til naboer, hvilke aktiviteter på husdyrbruget der kan medføre gener samt hvorledes eventuelle gener kan reduceres.

Vurderingen fremgår af de respektive afsnit i nærværende godkendelse. Ved at følge de stillede vilkår i godkendelsen, vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

7. Støvemissioner:

IE-husdyrbrug skal sikre, at støvforurening fra staldanlægget reduceres. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der derfor indarbejdet krav om, at husdyrbruget som minimum skal enten reducere støv ved kilden, anvende en metode til at binde støv i staldanlægget eller behandle afgangsluften ved hjælp af et luftrensningssystem.

Husdyrbruget oplyser følgende vedrørende minimering af støv:

Behandling ved den umiddelbare kilde kan f.eks. ske ved anvendelse af grovere strøelse, sprede frisk strøelse med hånden, ad libitum-fodring, vådfoder, foderpiller mv. Støvreduktion kan også ske i staldanlægget ved f.eks. at sprøjte med vandtåge eller olie. Hvorimod afgangsluften behandles ved et luftrensningssystem.

Støvet i husene reduceres ved lav luftfugtighed ved at opfugte ventilationsluften med højtrykskølingen. Generelt ved at have støvfilter i varmeveksler eller ved kondenseringen i varmeveksleren, og ved at vælge strøelse med reduceret støvindhold, rensat halm, halmpiller, spåner og lignende når det er muligt. En mindre del vil blive ventileret ud.

Efter hvert hold kyllinger vil anlægget inklusive ventilationen blive rengjort ved vask. Der vil således ikke ske en ophobning af støv i husdyranlægget eller i ventilationsafkast.

Det vurderes at husdyrbruget lever op til BAT kravene.

8. Opbevaring af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. krav om overdækning af opbevaringslagre med fast og flydende husdyrgødning. I praksis omrøres gyllebeholdere derfor kun forud for udbringning. Desuden er der krav til kapacitet af opbevaringslagre, særlige krav til styrke og tæthed af opbevaringsanlæg for husdyrgødning, ligesom der også er krav om, at gyllebeholdere skal kontrolleres hvert 10 år af en autoriseret kontrollant.

Der er desuden krav om, at gyllebeholdere der er placeret således, at der er risiko for afstrømning til vandløb og søer i forbindelse med uheld skal kontrolleres hvert 5 år, have monteret alarmsystem og i nogle tilfælde også beholderbarrierer.

BAT konklusionen angiver også, at der årligt bør foretages et eftersyn af beholderen. Dette er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen via reglerne om plan for kontrol og vedligehold.

Ved at følge gældende lovgivning vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

9. Udbringning af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. harmonikrav, bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i marken samt krav til kvælstofudnyttelse. Der er desuden krav om, at der skal planlægges samt føres journal over gødningsudbringningen, hvilket foretages via mark- og gødningsplaner. Desuden er der fastsat specifikke regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

10. Ammoniakemission

De teknikker og niveauer for ammoniakemission der fremgår af BAT konklusionen er indarbejdet i husdyrbrugloven, som fastsætter et generelt beskyttelsesniveau for ammoniak (jf. ovenstående afsnit om BAT og ammoniakemission). Ved at overholde dette beskyttelsesniveau vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter.

Ophør

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, hvilke foranstaltninger der vil blive truffet ved ophør af driften af husdyrbruget.

Esbjerg Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ved ophør skal tømme og rengøre produktionsanlæg, husdyrgødning- og foderopbevaringsanlæg og at miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning.

Desuden gælder det i medfør af § 56 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunen, og sende et oplæg til vurdering efter jordforureningslovens §38 k, stk. 1. Ophør defineres i denne forbindelse som både som ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget, men også hvis kapaciteten eller udnyttelse af kapaciteten nedsættes permanent til under stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2.

Alternative muligheder

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en beskrivelse af den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt.

Placeringen er valgt ud fra hensyn til omboende og teknologi er valgt da varmeveksler er eneste forliggende teknologi til slagtekyllinger og BAT er overholdt.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Offentliggørelse og høring

Forudgående inddragelse af offentligheden

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx den 16. februar 2026.

Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til ansøgningen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget bemærkninger til ansøgningen.

Høring af udkast til afgørelse

Forslaget er nu fremlagt i offentlig høring i 30 dage, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser mod ansøgningen.

Når høringsperioden er slut, vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Esbjerg Kommune, inden der tages stilling til om der meddeles miljøgodkendelse eller ej.

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Projektbeskrivelse og miljøkonsekvensrapport Ansøgning om §16a miljøgodkendelse

Sdr Lourupvej 38A, 6690 Gørding

Konsulent:

Tina Madsen

Miljørådgiver | Cand. Agro.

Tlf. 31 39 13 47

tim@farmbrella.dk

Datablad (A)

Ansøger	I/S Gammelbro Sdr. Lourupvej 38, 6690 Gørding
Ejer	I/S Gammelbro Sdr. Lourupvej 38, 6690 Gørding
Husdyrbrugets adresse	Sdr Lourupvej 38A, 6690 Gørding
CVR-nummer	38520822
CHR-nummer	Skal oprettes
Kommune	Esbjerg Kommune
Ejendomsnummer https://www.matriklen.dk/	100014673
Husdyrbrugets matrikel-nr.	5ø - Lovrup By, Gørding
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ja
Biaktiviteter	Ingen
Skema nr. i husdyrgodkendelse.dk	252708
Miljøkonsekvensrapport	Version 2
Godkendelse efter	Husdyrbruglovens §16a stk. 2
Ansøgning indsendt	18. januar 2026 26. februar 2026 tilrettet iht. mail af 23. februar 11. marts 2026 tilrettet til sort ståltag og ydre dimensioner på produktionshusene

Forord

På husdyrbruget Sdr Lourupvej 38A ønskes der miljøgodkendelse efter stipladsmodel. Projektet overstiger en IE-grænse. Miljøgodkendelse til husdyrbruget kan meddeles efter Husdyrbruglovens §16a, stk. 2.

Grå bokse i beskrivelsen indeholder tekst som er uddrag af lovgivning, forklarende tekster eller generelle oplysninger om husdyrbrug.

Første gang der søges om godkendelse efter stipladsmodel skal eksisterende forhold samt ændringer eller udvidelser på husdyrbruget vurderes samlet.

Denne miljøkonsekvensrapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1. Angivelsen af numre (A), (B1) mv. henviser til det relevante oplysningskrav i bilag 1.

Miljøkonsekvensrapporten påviser, beskriver og vurderer det ansøgte projekts forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet. Rapporten beskriver desuden de foranstaltninger som ansøger har truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Beskrivelsen indeholder følgende emner jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 8.

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Det samlede ansøgningsmateriale danner grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på ejendommen.

I miljøkonsekvensrapporten er der ikke vurderet på overholdelse af krav i henhold andre lovgivninger herunder bekendtgørelse af lov om dyrevelfærd (Dyrevelfærdsloven) og bekendtgørelse af byggeloven. Det er således til enhver tid ejers ansvar at generel lovgivning overholdes, såsom eks. pladskrav og indretning af kyllingehuse.

Indhold

Datablad (A)	1
Forord 2	
1. Ikke teknisk resumé (E2)	5
1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør (E1)	6
1.2. Undersøgte alternativer til teknologi og foranstaltninger (E3)	6
2. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B, E1a)	8
2.1. Indretning og drift af anlæg (B1)	8
2.1.1. Ansøgt drift i forhold til tidligere godkendelser	8
2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi	10
2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet	13
2.1.4. Ventilation	14
2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)	15
2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed	17
2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)	18
2.4. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed (B4)	18
2.4.1. Landskabs- og planmæssige forhold	18
2.4.2. Generelle afstandskrav	23
2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c)	24
2.5.1. Ammoniakdeposition og beliggenhed i forhold til natur	24
2.5.2. Bilag IV-arter (E1b og F)	30
2.6. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b, E1c)	31
2.7. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, E1b, E1c)	34
2.7.1. Transporter, adgangsveje og interne transportveje	36
2.7.2. Rystelser	39
2.7.3. Støj	39
2.7.4. Støv	41
2.7.5. Lys	41
2.7.6. Skadedyr	42
2.7.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger	42
2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c)	43
2.8.1. Døde dyr	43
2.8.2. Affald	43
2.8.3. Olier og kemikalier	44
2.8.4. Energiforbrug	45
2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	45
2.9. BAT- Ammoniak (B9, E1b, E1c)	48
2.10. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c)	48
3. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (E og F)	49
3.1. Beskrivelse af det ansøgte	49
3.1.1. Det ansøgte placering, udformning, dimensioner (E1a og F1a og b)	49
3.1.2. Forventede indvirkninger på miljøet. (E1b og Fc og d) og evt. foranstaltninger til at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø (E1c).	49

3.1.3. Befolkningen og menneskers sundhed (F4).....	49
3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F4)	49
3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer (E1c)	51
3.1.6. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (E1d og F2, F3)	51
4. Oplysninger i relation til IE-husdyrbruget (C)	51
4.1. Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør (C1)	51
4.2. BAT- Råvare, energi, vand, management mv. (C2)	52
4.2.1. BAT- råvare	52
4.2.2. BAT-Energi	52
4.2.3. BAT-Vand.....	52
4.2.4. BAT-Management.....	53
5. Bilagsoversigt-	54
Bilag 1: Overblik over produktionsarealer i de enkelte kyllingehusene.	55
Bilag 2: Indberetnings- og generelle lovkrav for IE-husdyrbrug	56

1. Ikke teknisk resumé (E2)

Nudrift og det ansøgte projekt

Ansøgningen omhandler miljøgodkendelse til produktion af slagtekyllinger, vækstkategori 1 og vækstkategori 2 på adressen Hejreskovvej.

Husdyrbruget søger om miljøgodkendelse til byggeri af to kyllingehuse. Byggeriet skal placeres på bar mark.

Kyllingeproduktion søges som en fleksibilitet produktion af slagtekyllinger med mulighed for at justere på dyrenes vægtgrænser.

Aktiviteterne på ejendommen er udelukkende produktion af kyllinger, da markdriften håndteres fra anden ejendom.

Med godkendelsen er der en frist på 6 år til at gennemføre det ansøgte projekt.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Beregninger foretaget i ansøgningsmaterialet viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning ved enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzoner er overholdt.

Trafik, støj og støv

Antallet af transporter til og fra ejendommen vil være relateret til kyllingeproduktionen, og vil primært være i form af lastbiler. En forøgelse i støjniveauet i forbindelse med det ansøgte knytter sig primært til transporter samt indblæsning af foder i fodersiloerne.

Der forventes ingen væsentlige støvgener for omkringboende i forbindelse med det ansøgte, da støv fra kyllingehusene hindres ved brug af strøelse med reduceret støvindhold, opfugtning af luft i tørre perioder, og støvfilter i varmeveksler/kondensering i varmeveksler, og støv som følge af transport er minimeret ved læhegn og belægning på kørevejene.

Landskab

Det ansøgte byggeri opføres på en ejendom uden bebyggelse. Det vil blive placeret i den nordlige ende af matriklen, hvilket vil være 275-300 meter nord for Fællesvirkevej. Denne placering er valgt grundet hensyntagen til afstand til skel og nabobeboelse.

Kyllingehusene søges opført i mørkegrå facader og sorte stålplader. Farvevalget falder bedst i med omgivelserne og påvirker derfor ikke landskab oplevelsen væsentligt. Materialerne er ikke reflekterende. Fodersiloerne er glasfiber i jordfarveskalaen.

Det levende hegn der omkranser marken, hvor husdyrbruget ønskes placeret, bibeholdes.

Læhegnene omkring byggefeltet gør, at den visuelle påvirkning mest vil være at se fra Fællesvirkevej, og dette vil være i form af to grå gavle samt fodersiloer i jordfarveskalaen. Anlægget vil dog ligge forholdsvis langt oppe i marken.

Der er ingen nabobeboelser hvor det primære indkig er i retning af produktionsanlægget. Projektet vurderes derfor ikke at påvirke landskabsoplevelsen fra nabobeboelser væsentlig.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

Der registreres en art omfattet af habitats direktivets bilag IV indenfor en afstand af 1 km fra husdyrbruget. Arten er en odde og levesteder mv. er tilknyttet vådområder som langs vandløb og søer.

De ændringer der sker ved opførelse af nye anlægsdele, vil foregå på arealer der i forvejen påvirkes ved drift af markjorden. Området hvor der skal bebygges anses derfor ikke som mulige potentielle til leve, yngle eller rasteområder for bilag IV arter.

Beregninger viser at natur, hverken beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage et større ammoniakbidrag end de grænser, der er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det ansøgte forventes derfor ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er underlagt krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi i forhold til ammoniak.

Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste teknikker på markeder, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. For at nå kravet bliver der etableret varmevekslere i kyllingehusene.

Husdyrbruget har mere end 40.000 stipladser til slagtekyllinger og er derfor et IE-brug. Det betyder, at husdyrbruget er omfattet af en række særregler, som kun gælder for IE-brug med ophæng i EU's BAT-konklusioner for store husdyrbrug.

Husdyrbruget skal derfor have et miljøledelsessystem, en plan for uddannelse af personale, en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse samt beredskabsplan. Derudover er der krav til optimeret udnyttelse af protein og fosfor i foder og krav til energieffektiv belysning.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

De nye kyllingehuse opføres med nyeste viden til energioptimering. Isolering af produktionsanlægget reducerer behovet for varmetilførsel og ventilation. Anlægget opføres med lavenergibelysning og ventilation. Derudover til fodertransport i anlægget ske med snegl og kædetræk over korte afstande, da der opsættes fodersiloer ved husene.

Der er i ansøgningen redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt. Blandt andet er nedenstående tiltag anvendt:

- Der laves aftale med skadedyrsbekæmpelsesfirma for at sikre, at der ikke opstår tilhold af rotter.
- Det ansøgte anlæg opføres med lavenergiheder til belysning og ventilation
- Foder er tilpasset dyrenes behov i de enkelte vækststadier, hvilket giver den bedste udnyttelse af næringsstofferne i foderet.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, som skal sikre, at forurening i forbindelse med uheld begrænses mest muligt.

Samlet vurderes det, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger for det ansøgte projekt til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør (E1)

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil anlægget blive tømt og rengjort således at der ikke opstår risiko for forurening eller unødigt risiko for skadedyr. Eventuelt oplag af foder, hjælpestoffer og affald fra produktionen vil blive bortskaffet i henhold til gældende regler.

1.2. Undersøgte alternativer til teknologi og foranstaltninger (E3)

Miljøstyrelsen har udarbejdet en liste over teknologier som vurderes miljøeffektive og driftssikre til reduktion af ammoniak. Teknologierne kan anvendes uanset størrelsen på husdyrbruget, men mange teknikker er meget omkostningstunge og kræver en særlig opbygning af anlægget for at kunne anvendes på en væsentlig andel af produktionen. Derfor vil

valg af teknik til reduktion af ammoniak variere dels i forhold til størrelsen på husdyrbruget og dels i forhold til udformning af Det/de nye kyllingehuset/ene.

Der er ingen teknikker optaget på teknologilisten til reduktion af lugtemissionen.

Krav til ammoniakreduktion i henhold til BAT opfyldes ved integration af anlæg til varmeveksler i kyllingehusene. Der er indsat en effekt på 23 % ammoniakreduktion. Der er ikke en alternativ godkendt teknologi til slagtekyllingehuse på Miljøstyrelsens teknologiliste.

2. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B, E1a)

En miljøgodkendelse eller tilladelse gives til en specifik ejendom. Miljøgodkendelsen eller tilladelsen omfatter ud over husdyrholdet på ejendommen også ejendommens driftsbygninger, ensilageplads og gødningsoptbevaringsanlæg. Oplysningerne i projektbeskrivelsen og miljøkonsekvensrapporten omhandler derfor ud over husdyrbruget også driften af ejendommens driftsbygninger uanset om de anvendes direkte til husdyrholdet eller om de anvendes som en del af markdriften.

Markdrift er ikke en del af en miljøgodkendelse, da den reguleres i den generelle lovgivning. Markdriften inddrages i det omfang ejendommens bygninger anvendes aktivt, som en del af markdriften, da det er driften af bygningerne der gives godkendelse til og ikke driften af marken. Det er f.eks. transport med gødning fra ejendommens gødningsoptbevaringsanlæg til mark. Tilsvarende vil transport med afgrøder til et planlager på ejendommen indgå, da der ved denne transport vil være drift i ejendommens bygninger.

2.1. Indretning og drift af anlæg (B1)

2.1.1. Ansøgt drift i forhold til tidligere godkendelser

8-års drift og Nudrift

Merdepositionen af ammoniak til kategori 3-natur beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel den nuværende drift (nudrift) som 8-års driften (den lovlige produktion 8 år bagud).

Der er tale om et barmarksprojekt, så der er ingen nudrift eller 8-års drift.

Ansøgt drift

Der søges om en slagtekyllingeproduktion på en bygningsløs ejendom. Der søges til to kyllingehuse, hver med et produktionsareal på 3.716 m². Ved udnyttelse af miljøgodkendelsen vil der således være to kyllingehuse med de for en kyllingeproduktion nødvendige tilhørende bygninger.

Der søges til et produktionsareal med mulighed til at producere slagtekyllinger i vækstkategori 1 og 2, men ikke økologiske slagtekyllinger eller skrabekyllinger.

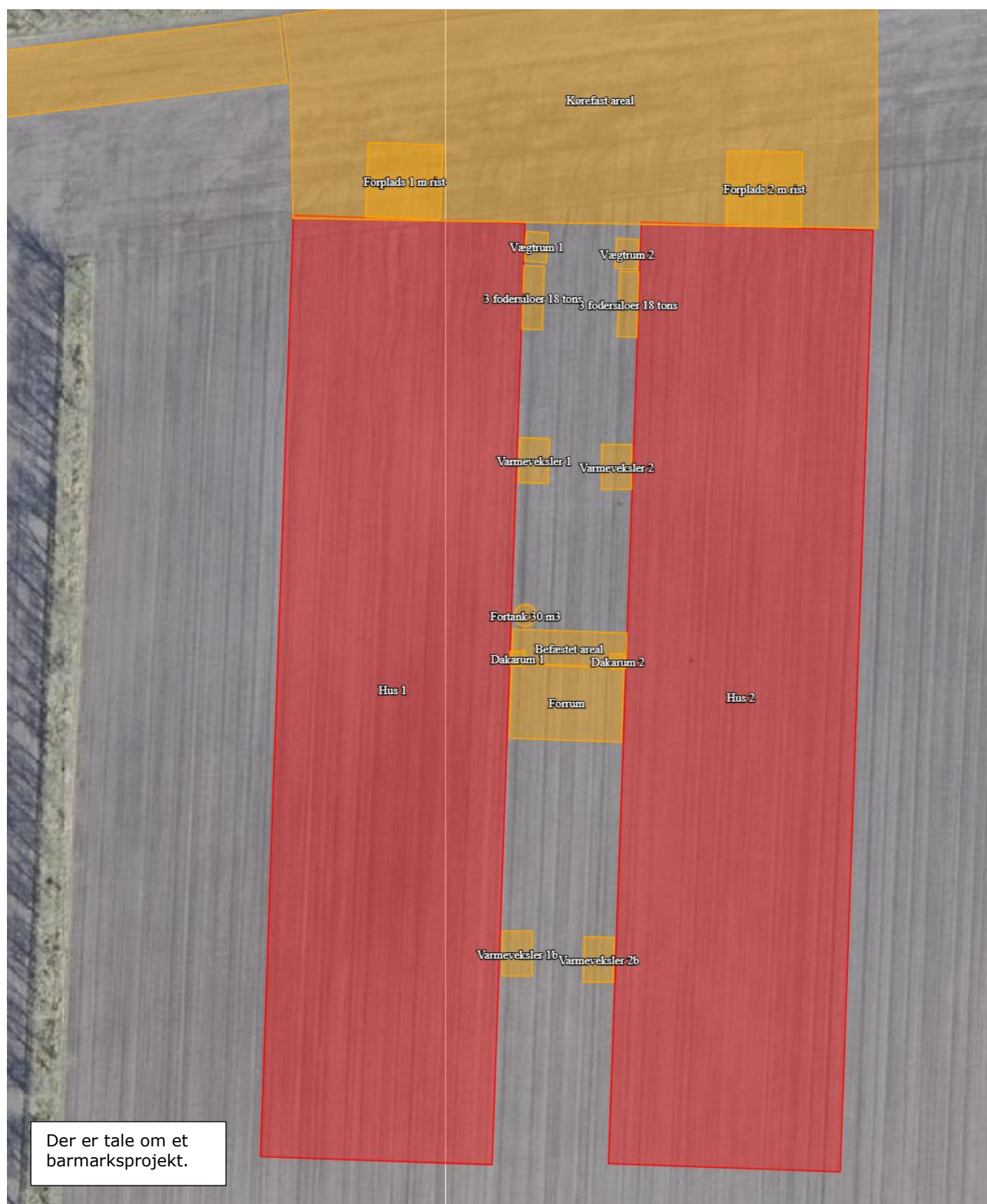
Ansøgningen omfatter byggeri med:

- Etablering af to kyllingehuse, hver på ca. 32 m bredde * 120 m længde og 8 m højt.
- Mellembygning med service-/teknikrum mellem husene
- Støbt forplads nord for kyllingehusene med afløb af overfladevand.
- Tre fodersiloer til hvert hus, placeret udvendigt på bygningerne i nordlig ende.
- To varmevekslere til hvert hus placeret mellem bygningerne.
- 1 fortank á min. 30 m³ til vaskevand.
- Kørefast areal fra husene til skel med asfalt eller grus

Projektet forudsætter følgende tilladelse:

- Byggetilladelse til det ansøgte byggeri.
- Udledning af tagvand fra bygninger og forplads. Den skal søges når overfladevand føres under jordoverflade. Denne søges i forbindelse med byggeansøgning.

Oversigt over ejendommens driftsbygninger ses på nedenstående billede. Navngivningen af kyllingehusene på billedet referer til navngivning i denne miljøkonsekvensrapport samt beregninger.

Ejendommens husdyrsanlæg (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

Ibrugtagning af godkendelsen

Godkendelsen har en frist på 6 år til at gennemføre det ansøgte projekt. med byggeri. Vilklårene i godkendelsen skal overholdes ved ibrugtagelse, hvis ikke andet er beskrevet.

I det ansøgte projekt skal der foretages bygningsmæssige ændringer. Godkendelsen vil derfor først anses som fuldt udnyttet når alle tiltag og bygningsmæssige ændringer er implementeret.

Byggeriet skal være færdigmeldt og opførelsen af de seks fodersiloer skal registreres som tekniske anlæg i BBR (for byggeri uden byggeanmeldelse) indenfor de 6 år fra godkendelsesdatoen i sidste instans.

2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Definition på produktionsareal er; det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer hvor dyrene kortvarigt opholder sig er ikke produktionsareal.

Det samlede produktionsareal i ansøgt drift er opgjort til 7.432 m². Der er ikke vedlagt tegninger, da produktionsarealet svarer til nettoareal inklusive vand og foderinstallationer, som er placeret over gulvkote.

Kyllingehusene er med fast bund i mekaniske ventilerede huse. I gulvet er der afløbsriste som afblændes efter vask.

I nedenstående oversigt er hvert kyllingehus beskrevet med dyretype, gulvprofil og krav til miljøteknologi hen over den seneste 8 års periode. Oversigten er således rådata indtastet i husdyrgodkendelse.dk.

Hus	Drift	Dyretype	Produktionsareal	Staldsystem	Teknologi
1	Ansøgt drift	Konventionelle slagtekyllinger	3.716	Fast gulv	Varmeveksler
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-
2	Ansøgt drift	Konventionelle slagtekyllinger	3.716	Fast gulv	Varmeveksler
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-

Oversigt over de seneste 8 år oplyst i husdyrgodkendelse.dk.

Omfang af produktionsareal, staldsystem, dyretype, miljøteknologi indgår i beregningerne af lugt og ammoniak i Husdyrgodkendelse.dk. Beregning af BAT for ammoniak er baseret på ovenstående samt BAT-forudsætningen for de enkelte kyllingehuse (jf. afsnit 2.9).

Når der søges godkendelse til slagtekyllinger, vil produktionstilladelsen omfatte vækstkategori 1 og 2. I nedenstående tabel er vist produktionsomfang ved det ansøgte produktionsareal.

Der søges ikke FLEX-grupper, der er således ikke mulighed for at producere økologiske slagtekyllinger eller skrabekyllinger med denne ansøgning.

Stipladsberegning jf. dyrevelfærdsmæssig lovgivning om maks. 39 kg dyr / m² produktionsareal / rotation¹:

Type af slagtekylling produceret	Hus nr.	Antal staldafsnit pr. hus	m ² pr. staldafsnit	Antal stipladser pr. stald pr.	Levende vægt ved slagtning	Antal rotationer pr. år	Tons husdyr-gødning produceret
Vækstkategori 1	1	1	3716	80963	1,79	10,4	869,7
Vækstkategori 1	1	1	3716	63563	2,28	9,1	800,4
Vækstkategori 1	1	1	3716	51574	2,81	8,1	740,4
Vækstkategori 1	1	1	3716	43916	3,30	7,3	647,6
Vækstkategori 2	1	1	3716	88368	1,64	9,1	846,7
Vækstkategori 2	1	1	3716	73194	1,98	8,1	789,6
Vækstkategori 2	1	1	3716	61933	2,34	7,3	736,9
Vækstkategori 2	1	1	3716	54076	2,68	6,6	699,8
Økologiske med friareal*	1	1		0	2,19	5,1	0,0
Vækstkategori 1	2	1	3716	80963	1,79	10,4	869,7
Vækstkategori 1	2	1	3716	63563	2,28	9,1	800,4
Vækstkategori 1	2	1	3716	51574	2,81	8,1	740,4
Vækstkategori 1	2	1	3716	43916	3,30	7,3	647,6
Vækstkategori 1	2	1	3716	88368	1,64	9,1	846,7
Vækstkategori 2	2	1	3716	73194	1,98	8,1	789,6
Vækstkategori 2	2	1	3716	61933	2,34	7,3	736,9
Vækstkategori 2	2	1	3716	54076	2,68	6,6	699,8
Økologiske med friareal*	2	1		0	2,19	5,1	0,0

Ressourceforbruget og produktionen af husdyrgødning er forskellig for produktion af konventionelle vækstkategori 1 og 2 slagtekyllinger samt økologiske slagtekyllinger. I nedenstående tabel er ressourceforbruget opgjort pr. kvadratmeter produktionsareal. Når der vælges en flexgruppe, skal der ligeledes redegøres for hvilken produktionstype, som kan give anledning til størst forbrug, antal transporter mv, og derudfra skal beskrivelsen tage afsæt i den produktionstype med størst forbrug.

In- og output pr. kvadratmeter produktionsareal (Normtal 2025/2026)			Slagtekyllinger							
			Vækstkategori 1	Vækstkategori 1	Vækstkategori 1	Vækstkategori 1	Vækstkategori 2	Vækstkategori 2	Vækstkategori 2	Vækstkategori 2
Levende vægt ved slagtning kg / dyr			1,79	2,28	2,81	3,30	1,64	1,98	2,34	2,68
Producerede antal kg dyr / m ² pr. rotation			39	39	39	39	39	39	39	39
Producerede antal dyr / m ² pr. rotation			21,8	17,1	13,9	11,8	23,8	19,7	16,7	14,6
Tilvækst kg / dyr			1,75	2,24	2,77	3,26	1,6	1,94	2,3	2,64
Foderforbrug kg / dyr			2,47	3,36	4,35	5,43	2,54	3,25	4,00	4,79
Foderforbrug kg / m ² / år			561,2	524,4	489,7	468,5	551,2	519,2	486,7	462,6
Energi kW / m ² / år			63,60	55,85	49,78	44,90	55,65	49,63	44,79	40,81
Vandforbrug m ³ /m ² indtaget	Liter/kg foder	1,8	1,01	0,94	0,88	0,84	0,99	0,93	0,88	0,83
Vandforbrug m ³ /m ² /år vask	norm m ³ /m ² /vask	0,008	0,08	0,07	0,06	0,06	0,07	0,06	0,06	0,05
Gødning tons dybstreelse/m ²			0,234	0,215	0,199	0,174	0,228	0,212	0,198	0,188
Transporter:										
Dyretransporter indgående antal/år	stk/bil	120000	0,002960172	0,002691066	0,002421959	0,002152853	0,002691066	0,002421959	0,002152853	0,001883746
Dyretransporter udgående antal/år	stk/bil	6000	0,03929	0,02718	0,01964	0,01588	0,03929	0,02853	0,02180	0,01803
Gødningstranporter antal/år	tons/bil	16	0,0146	0,0135	0,0125	0,0109	0,0142	0,0133	0,0124	0,0118
Fodertransporter antal/år	tons/bil	32	0,0175	0,0164	0,0153	0,0146	0,0172	0,0162	0,0152	0,0145

I henhold til normtal forbruges der 0,255 kWh/kylling produceret og 2 L vand/kylling produceret.

¹ Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af slagtekyllinger og rugeægs-produktion til produktion af slagtekyllinger samt om uddannelse ved hold af slagtekyllinger. Bek nr. 1747 af 30. november 2020.

Hovedparten af vandforbruget er drikkevand, men der anvendes også en smule vand til rengøring af kyllingehusene imellem holdene.

Energiforbruget er defineret ud fra normtal for produktionstypen, og medtager derfor ikke energiforbruget til drift af teknologi.

Ansøgningen er beskrevet ud fra ressourcebehovet og påvirkninger i relation til slagtekyllinger vækstkategori 1, levende vægt slagting 1,78 kg/dyr, da det er den produktion som vil give anledning til størst forbrug og antal transporter pr. år.

I forhold til støj, støv og rystelser fra anlægget vil der ikke være nogen væsentlig forskel på om det er en produktion af vækstkategori 1 og 2, da driften af anlægget vil være uændret ved de to produktioner.

Miljøteknologi

Godkendt miljøteknologi til husdyranlæg til slagtekyllingeproduktion er en af tre varmevekslere:

- 1) Rokkedahl ACU Climate+ 200 (også godkendt til skrabekyllinger).
- 2) Munthers Heat-X-Rotate 20.000 m³ luft/ time svarende til maksimalt 1.666 m² produktionsareal pr. varmeveksler.
- 3) Munthers Heat-X-Rotate 10.000 m³ luft/ time svarende til maksimalt 833 m² produktionsareal pr. varmeveksler.

Varmeveksler med 12 m³ luft/time/m² produktionsareal har en 28% ammoniakreduktion og ingen lugtreduktion fra kyllingehuse.

Teknologien er ikke godkendt til økologiske kyllinger, så søges der om FLEX-gruppe skal ammoniakemissionen suppleres med scenarieberegninger.

Der skal opsættes varmevekslere med en kapacitet på min. 12 m³/time/m² produktionsareal. Ved 3.716 m² produktionsareal vil det være 44.592 m³/time pr. hus.

Varmeveksler:

Teknologien har ikke opsat normer for energireduktionen. Effektmålinger på Rokkedahl varmevekslere viser en besparelse på 80,5 % i energiforbruget til opvarmning i huset². Teknologien kan have en effekt på op til 28 % ammoniakreduktion i forhold til et kyllingehus uden varmeveksler.

Den integrerede miljøteknologi er opstillet som virkemiddel til overholdelse af BAT-krav. Miljøteknologien benyttes ikke som virkemiddel for at kunne overholde ammoniakdepositionen på natur. Varmevekslere indregnes derfor med en miljøeffekt på 23 % ammoniakreduktion.

Vilkår til Rokkedahl varmeveksler ACU+200 type 2,5:

1. Installation af en eller flere varmevekslere

- Der skal installeres mindst 2 Rokkedahl varmevekslere, ACU Clima+ 200 i begge huse, til reduktion af ammoniakfordampning.
- Der skal inde i hvert hus, hvor der er indsat en eller flere varmeveksler, installeres ventilatorer til recirkulering af luften, og de skal have en samlet kapacitet, som angivet under punkt 2.
- Vaskevand fra varmeveksleren skal ledes til opsamlingsbeholder.

2. Kapacitetskrav

² <https://rokkedahl.dk/wp-content/uploads/2019/07/Effektmaaling-af-varmeveksler-Energi-Nord-2-1.pdf>

- Varmevekslerne skal kunne levere mindst 12 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal i huset. Dette svarer til 44.592 m³ luft pr. time pr. hus.
- Ventilatorerne til recirkulering af luften inde i huset skal levere en samlet kapacitet på mindst 26 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal.

3. Driftstid

- Varmevekslerne skal levere al ventilation i kyllingehuset frem til ventilationsbehovet overstiger varmevekslernes kapacitet. Ved højere ventilationsbehov skal varmevekslerne levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene, der er nævnt under punkt 2.
- Når ventilationsbehovet overstiger 80 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal, må varmevekslerne slukkes.
- Recirkuleringsventilatorerne skal levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene nævnt under punkt 2.

4. Vedligeholdelse og service

- Efter hver produktionscyklus skal varmevekslerne rengøres.
- Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmevekslerne, skal dette afhjælpes hurtigst muligt.
- Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger.
- Der skal foretages eftersyn efter leverandørens anvisning.

Derudover er der et vilkår til egenkontrol, jf. afsnit 2.7.7

2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet

Husdyrgødning fra en kyllingeproduktion er fast gødning (kyllingemøg) samt vaskevand ved rengøring af kyllingehusene.

Kyllingemøg kan leveres til biogasanlæg. Ved levering til biogasanlæg vil der ikke være oplag af kyllingemøg på ejendommen, da gødningen lægges i containere, som fyldes og afhentes indenfor et døgn. Alternativt kan kyllingemøg opbevares som markstak. Anvendes denne løsning vil markstakken anlægges og udbringes i henhold til generel lovgivning.

Vaskevand fra huse med fjerkræ er defineret som restvand.

Restvand opsamles i beholder i henhold til §19 BEK nr. 2243 af 29/11/2021. Ved opbevaring af restvand i en gylletank er der ikke krav til flydelag medmindre der også tilføres husdyrgødning til gylletanken.

§ 19. Beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft og restvand skal være udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt. Beholderne skal dimensioneres i forhold til kapaciteten, således at de kan modstå påvirkning, herunder fra omrøring, overdækning og tømning.

En beholder til restvand skal kunne modstå påvirkningen fra en dykpumpe. En beholder til restvand kan derfor opbygges som bassin med ler membran. En beholder til husdyrgødning skal modstå væsentlige kraftigere påvirkninger ved omrøring mv. En beholder til husdyrgødning kan således også indeholde restvand, men en beholder godkendt til restvand kan ikke nødvendigvis overholde krav til opbevaring af husdyrgødning.

Restvand kan udbringes, udvandes eller udsprinkles på arealer i henhold til §4 i BEK nr. 931 af 16/07/2024.

§ 4. Husdyrgødning, ensilagesaft og restvand skal udbringes på arealer, hvor der er etableret en afgrøde med et gødningsbehov, på arealer uden afgrøder, forud for etablering af afgrøder med et gødningsbehov eller på arealer, hvor der er eller vil blive etableret grøngødning med gul sennep, olieræddike eller gul sennep og olieræddike forud for sukkerroer til fabrik. Anden organisk gødning end husdyrgødning, ensilagesaft og restvand samt bioaske kan kun udbringes, hvis det sker på arealer omfattet af 1. pkt.

Restvand må udsprinkles hele året med undtagelse af perioder med frossen, snedækket eller vandmættet jord.

I en slagtekylling produktion produceres der fast husdyrgødning og vaskevand fra fjerkræstalder (restvand).

Håndtering

Restvand og husdyrgødningen bliver opbevaret og håndteret efter bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Restvand fra vask af kyllingehusene ledes til fortank og udsprinkles direkte på arealer med afgrøde i henhold til §4 i BEK nr. 931 af 16/07/2024.

Forventet gødningsproduktion og opbevaring.

Flydende husdyrgødning

Der er ikke flydende husdyrgødning på ejendommen.

Restvand

Der anvendes ca. 0,008 m³ vand pr. m² produktionsareal pr. vask. Der er 8 til 10 rotationer pr. år pr. hus og rotationerne vil ligge forskudt, så der vaskes normalt kun et hus indenfor den samme uge. Vandforbrug til vask pr. hus er ca. 30 m³ pr. vask svarende til volumen i fortanken.

Der er 476 m³ til 600 m³ restvand pr. år afhængig af antal rotationer.

Der er ikke behov eller krav om langtidsopbevaring af restvand, da restvand må udbringes i store dele af året. Ved vask i perioder hvor udsprinkling af restvand ikke er muligt grundet forholdene vil fortanken kunne tømmes og restvandet oplagres i gylletank på anden ejendom. Dette sammenfald vil være yderst sjældent og langt fra årligt, da perioder hvor udsprinkling ikke er muligt er kortvarige.

Fast husdyrgødning

Med en produktion af konventionelle slagtekyllinger produceres der årligt ca. 2.219 tons fast husdyrgødning. Den faste husdyrgødning leveres i forbindelse med udmugning til biogasanlæg eller lægges i markstak.

Ved levering til biogasanlæg vil udmugningen ske direkte i containere eller på en lastbil. Ved anvendelse af containere vil de placeres inde i husene. Læsning direkte på lastbil vil kunne ske udenfor husene på den støbte forplads.

Der er ingen pladser med oplag af fast gødning.

Gylletanke på ejendommen

Der søges ikke om at opføre gylletanke på ejendommen.

Vurdering

Generel lovgivning for opbevaring og håndtering af husdyrgødning er defineret som BAT. Der er således ikke vurderet på forhold, som er omfattet af generel lovgivning.

2.1.4. Ventilation

Standardventilation på et kyllingehus er ventilationsafkast placeret i kip enten jævnt over hele tagfladen eller i mindre grupper i kip. Ventilationsanlægget er fuldautomatiseret. Luft kommer ind i huset via vægventiler. Afkastene i kip er med konus, som er en udvidelse af afkastrørets øverste del.

På kyllingehuse er der monteret gavlventilatorer, som anvendes få dage om året. En gavlventilator er placeret ca. 1,5 meter over terræn. Denne ventilator er en on/off motor.

Ventilationen kan være kombineret med varmeveksler, som ligeledes ventilerer luften i kyllingehuset.

Ventilationen er en mekanisk standardventilation med varmeveksler og gavlventilatorer.

2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Staldanlæg

De to nye kyllingehuse opføres i ikke reflekterende materialer med antracitgrå sidevægge og med sort stålplader. Trempeltrekanten i gavlspidsen vil svare til farvevalget i facaden. På nedenstående billede ses facaderne på langsiden samt syd med gavlventilatorer. Varmeveksler ses midt på facaden, og over tag kip kan anes to hvide fodersiloer.

Farvevalg og udformning af det planlagte byggeri

Ydre dimensioner på de nye huse er ca. 120 meter lange, 32 meter brede og med en kiphøjde på knap 8 meter på sokkel.

Indbyrdes afstand på kyllingehusene bliver maksimalt 15 meter. Reduceres afstanden vil Hus 2 flyttes nærmere Hus 1. Det vil dog ikke give ændrede ammoniakdepositioner på de udpeget naturtyper. Den faktiske afstand fra lugtcentrum til de udpeget områder under lugtberegningen vil flyttes op til 2,5 meter, hvilket ligeledes ikke påvirker den samlede vurdering, jf. afsnit om lugtberegning.

Kyllingehusene opføres indenfor +/-1 meter af den nuværende terrænkote, som er 30,5-32,5 (data hentet fra Danmarks højdemodel [Kort](#)). På nedenstående kortudsnit ses terrænkoter.

Nuværende terrænkort ved og omkring byggefeltet

Gødningsoptbevaring

Der opføres ikke gødningsoptbevaringsanlæg.

Foder- og kornopbevaring

Der søges om 2x3 nye fodersiloer hver på 18 tons (20 m^3) med en højde på max 12 meter uden sokkel. Som udgangspunkt vil det være brugte siloer der anskaffes, hvor farve vil være jordfarveskalaen og identisk for alle 6 siloer. Hvis ikke det er muligt at fremskaffe genbrugssiloer, vil de nye siloer blive antracitgrå. Siloerne placeres med tre siloer i tilknytning til hvert kyllingehus og mellem de to kyllingehuse.

Ved hver silogruppe etableres et vægtrum, således foder til husene vejes.

Maskinhus, lade mv.

Lade og maskinhus

Der skal ikke opføres bygninger til maskiner, strøelse mv.

Forrum

Mellem de to produktionsbygninger etableres en mellem gang med service- og teknikrum. Forrummet etableres så der er indgang til begge produktionsbygninger.

Bygningens højde overstiger ikke produktionsbygningernes kiphøjde. Bygningens facader er grå. Dybden på bygningen er ikke endelig fastlagt.

I bygningen etableres der bad og toilet.

Varmeveksler

Der placeres to varmevekslere ved facaden på hvert hus. Varmeveksleren står på en støbt plads der måler 13,5 meter i længden og 4 meter i bredden. Selve varmeveksleren er 10 meter lang og 2,5 meter bred. Varmevekslerne placeres mellem husene og overstiger ikke højden på tagfladen.

Fortank

For at kunne håndtere vaskevandet fra vask af husene, etableres der en fortank med en kapacitet på 30 m³. Fortanken placeres mellem husene, men er ikke synlig udenfor matriklen.

Samletank

Der etableres en samletank til håndteringen af sanitært spildevand samt spildevand fra håndvask og bad.

Olietank

Varme tilføres via rør fra anden adresse. Til supplerende vil der blive opstillet enten et oliefyr eller en varmepumpe. Ved opsætning af oliefyr vil der være behov for at opsætte en olietank. Olietanken vil opstilles som en udendørs olietank i henhold til olietankbekendtgørelse. Olietanken anmeldes til kommunen.

Anlægsarbejde og internt køreareal med fast belægning

Der vil blive anlagt et befæstet areal nord for begge kyllingehuse med afløb samt et kørefast areal (grus eller asfalt). Brandveje bliver kørefaste grusveje.

Adgangsvejen til anlægget etableres i grus fra Sdr. Lourupvej 38 til det nye driftsanlæg.

I forbindelse med det nye byggeri skal der afømmes en mindre mængde jord. Den afrømmede jord vil blive udlagt på ejendommens matrikel eller matrikler tilhørende Sdr. Lourupvej 38.

Nedrivning

Der skal ikke fjernes bygninger eller andet i forbindelse med det ansøgte projekt.

2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Efter miljø- og fødevarer nævnets praksis kan opførelse af et nyt kyllingehus på et husdyrbrug være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift, hvis byggeriet knytter sig til bedriftens husdyrproduktion, og ikke ligger udover sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til ejendommens ansøgte dyrehold og landbrugsareal.

Det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som produktions-ejendom. Byggeriet opføres som standard byggeri. Bygningens størrelse er således sædvanlig størrelse med en kapacitet der afspejler ejendommens behov i forhold til det ansøgte dyrehold.

De ansøgte fodersiloer til kyllingefoder er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens husdyrproduktion. Fodersiloerne opføres som standard anlæg. Fodersiloernes størrelse er således sædvanlig størrelse med en kapacitet der afspejler ejendommens behov i forhold til det ansøgte dyrehold.

Derudover er servicerum, varmevekslere, fortank og samletank ligeledes nødvendige bygninger til en kyllingeproduktion, da det er nødvendige bygninger i henhold til gældende lovgivning.

2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)

Husdyrbruget på Sdr. Lourupvej 38, 6690 Esbjerg, CHR 44103 drives under samme bedrift.

Der er ingen ejendomme med husdyrbrug indenfor en afstand af 100 meter fra de fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg eller ensilageanlæg eller 50 % fra den ukorrigerede geneafstand til enkelt bolig.

Husdyrbruget er derfor ikke forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Husdyrbruget skal derfor ikke godkendes samlet med andre husdyrbrug.

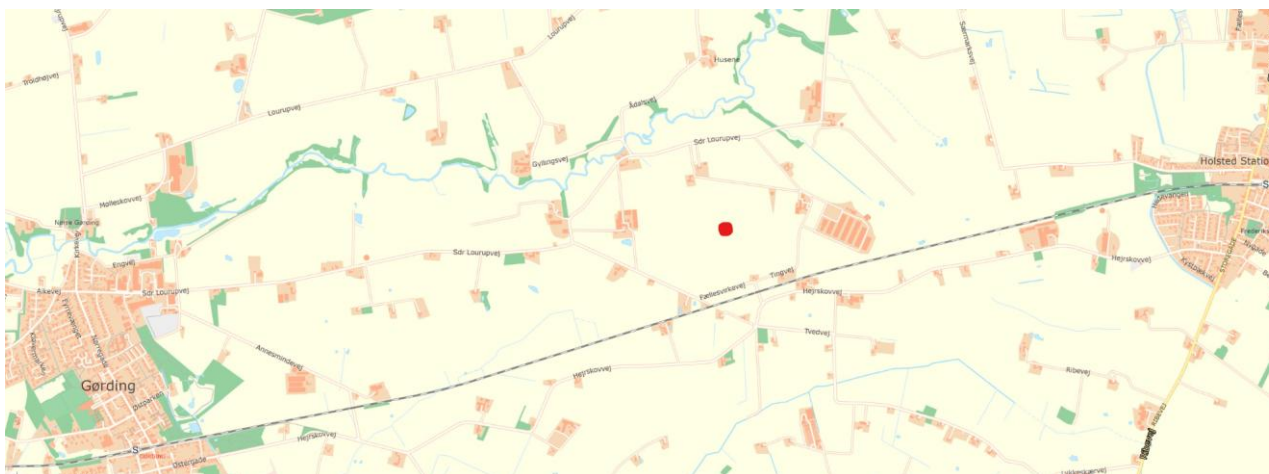
Anlægget skal derfor ikke godkendes samlet med det andet husdyrbrug.

2.4. Husdyrbruget og det ansøgt beliggenhed (B4)

2.4.1. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Husdyrbruget, som er et barmarksprojekt, er lokaliseret i Esbjerg kommune og er beliggende i det åbne land ca. 300 meter nord for Fællesvirkevej, hvor vejen løber langs banestrækningen mellem Gørding og Holsted Stationsby. 2,5 km øst for placeringen ligger Holsted Stations By og 3,4 km vest for ligger Gørding by.

Husdyrbrugets geografiske placering <https://kort.plandata.dk/spatialmap>

Husdyrbruget bliver placeret i et område der er karakteriseret af landbrug med spredt bebyggelse. Landskabet fremstår fladt med dyrkede marker og læhegn.

Husdyrbrugets placering i forhold til Fællesvirkevej/ nærmeste nabobeboelse
<https://www.google.com/maps>

Det ansøgte byggeri opføres på en ejendom uden bebyggelse. Det vil blive placeret i den nordlige ende af matriklen, hvilket vil være 275-300 meter nord for Fællesvirkevej. Denne placering er valgt grundet hensyntagen til nabobeboelser. Det levende hegn, der omkranser marken hvor husdyrbruget ønskes placeret, bibeholdes. Læhegnet gør, at den visuelle påvirkning fra offentlig vej kun vil være at se fra Fællesvirkevej, og dette vil være i form af to grå gavle samt fodersiloer med farve i jordfarveskalaen, der dog overvejende ligger skjult af byggeriet.

63 meter syd for Fællesvirkevej ligger banelegemet til togbanen mellem Holsted Stationsby og Gørding.

Fællesvirkevej går over i Tingvej, som er en grusvej der løber øst og nord for den ønskede placering af husdyrbruget. Her er landskabet ligeledes præget af landbrugsområde med dyrkede marker og levende hegn. De to ansøgte huse vil ligge parallelt med siden til udsynsfeltet fra Tingvej, det vil derfor kun være langsiden af det ene hus der vil kunne ses fra det aktuelle punkt på Tingvej som illustreret nedenfor. Fodersiloerne bliver placeret mellem husene og vil fremstå højere end husene med ca. 2,5 meter. Et eksisterende læhegn skærmer udsigten til husdyanlægget.

Der ligger to nabobebyggelser ca. 400 meter nordvest for det ansøgte byggeri, der vil kunne se det nye byggeri som to grå gavle afskærmet af læhegn. Der er ikke tale om at det er den primære udsigt fra de to beboelser.

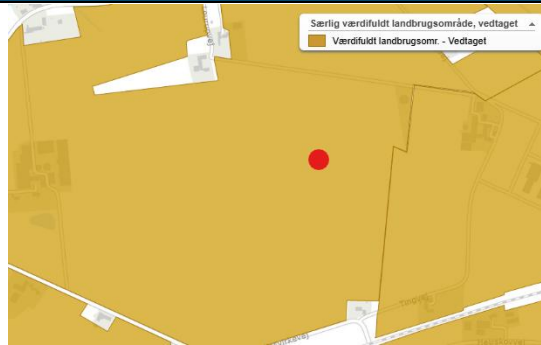
Udsigt mod byggefeltet set fra højeste punkt på Tingvej (kote 36) <https://www.google.com/maps>

Udsigt mod byggefeltet set fra Sdr. Lourupvej <https://www.google.com/maps>

Forholdet til Kommuneplanen

Projektets byggefelt ligger i et område, der ifølge gældende kommuneplan har følgende relevante udpegninger:

Aktuelle udpegninger i kommuneplanen	Retningslinjer i kommuneplanen/Formål med udpegningen
Særlig værdifuldt landbrugsområde	 I områder, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, skal landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt.

Udpegninger og retningslinjer i kommuneplanen <https://kort.plandata.dk/>

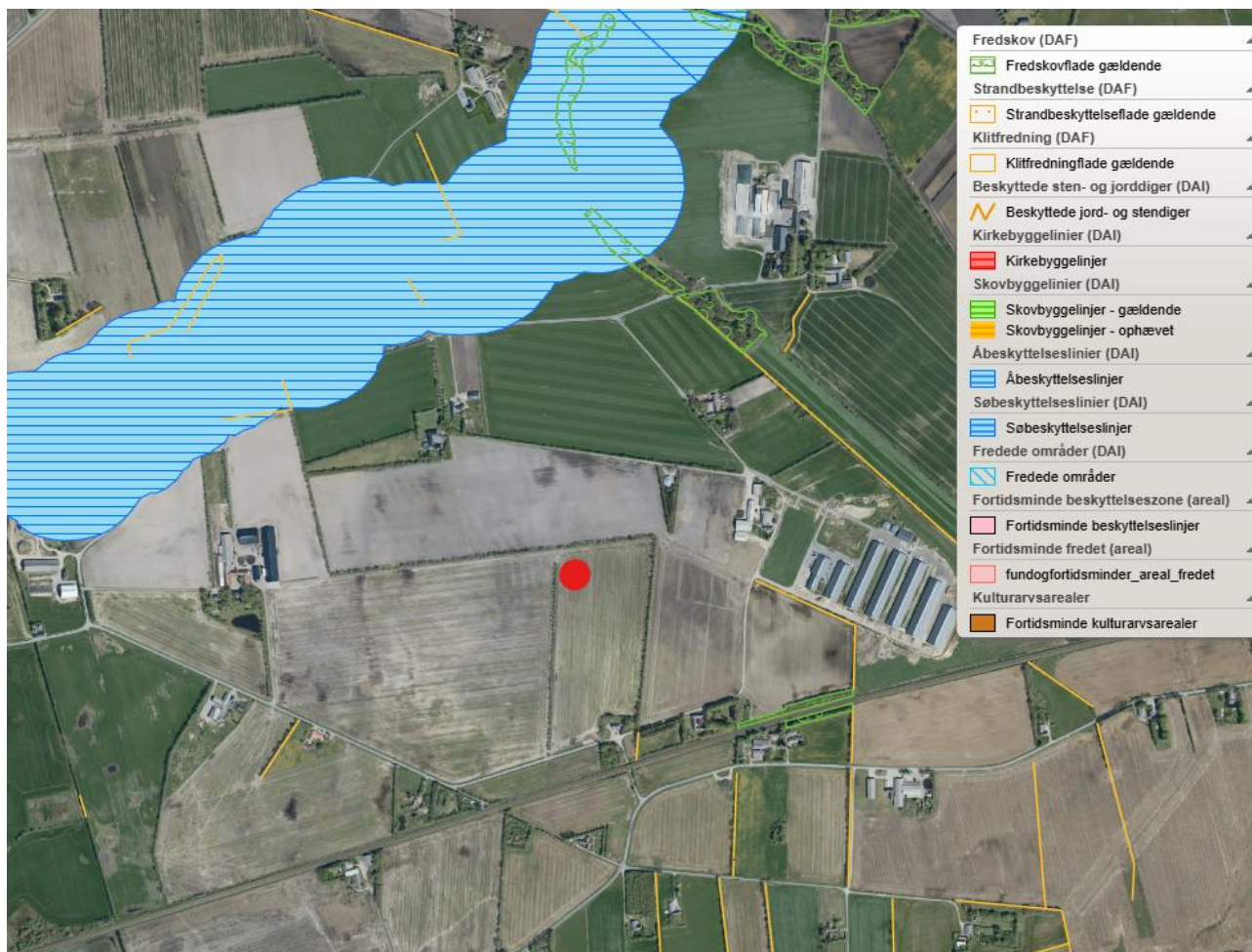
Bygge- og beskyttelseslinjer, fredede områder og kulturarvsarealer

Byggefeltets placering i forhold til beskyttelseslinjer m.v. er vist i nedenstående tabel.

Beskyttelseslinje	Ligger det ansøgte indenfor beskyttelsen		
	Nej	JA	Delvis
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Skovbyggelinje	☒	☐	☐
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐
Klitfredning	☒	☐	☐
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐

Kystnærhedszone	☒	☐	☐
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐
Fredninger og kulturarv			
Kulturarvsarealer	☒	☐	☐
Fredet område	☒	☐	☐

Byggeriets placering i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer <https://kort.plandata.dk/spatialmap> og <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/> (ikke fredede fortidsminder)

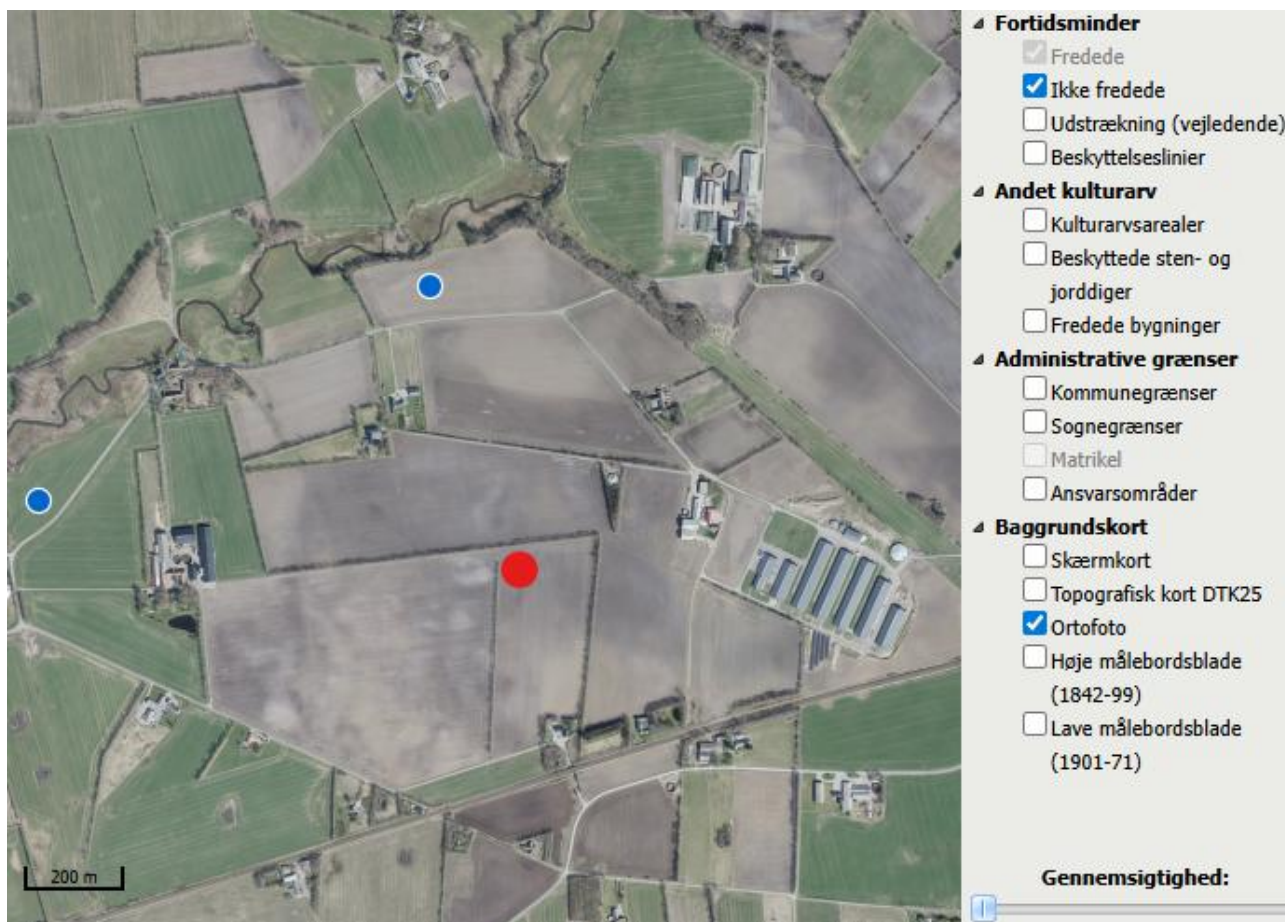

Husdyrbrugets placering ift. beskyttelseslinjer (kort fra [plandata.dk](https://kort.plandata.dk)).

Byggefelterne for det ansøgte byggeri ligger ikke indenfor bygge- og beskyttelseslinjer.

Ikke-fredet fortidsminder

Husdyranlæggets placering i forhold til ikke-fredet fortidsminder.

Byggeriets placering i forhold til ikke-fredet fortidsminder, kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/

Der er enkeltfund af tenwægte i området samt en rundhøj (udpløjet), men ellers er der ikke registreret ikke-fredede fortidsminder.

Lourup

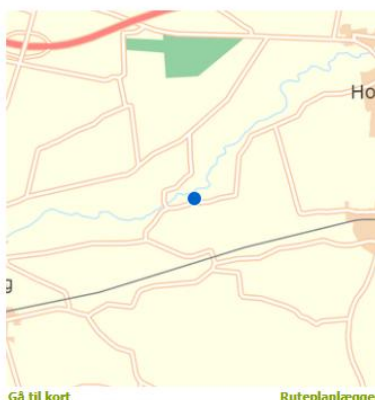
Administrative oplysninger

Ansvarligt museum
Arkæologi Sydvestjylland

Kommune
Esbjerg

Sted- og lokalitetsnr.
190203-49

[Printvenlig side](#)

Anlæg og datering (1)

Rundhøj, Oldtid (dateret 250000 f.Kr. - 1066 e.Kr.)

Undersøgelsehistorie (1)

1906 Museal berejsning
Nationalmuseet, Danske Afd., Danmarks Oldtid
Udpløjet Rest af en Høj, som ser ud til at have været ret anseelig.

Litteraturhenvisninger (0)

Konkret fund nord for anlæg kulturarv.dk

Sønder Lourup

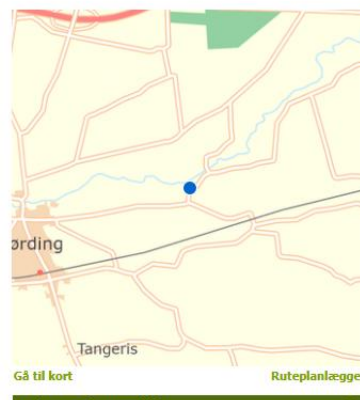
Administrative oplysninger

Ansvarligt museum
Arkæologi Sydvestjylland

Kommune
Esbjerg

Sted- og lokalitetsnr.
190203-191

[Printvenlig side](#)

Anlæg og datering (1)

Enkeltfund, Historisk Tid (dateret 1067 - 1660 e.Kr.)
2 tenwægte

Undersøgelsehistorie (1)

2024 Privat detektorbrug
Journal nr.: ASV 36
Arkæologi Sydvestjylland
Afsøgning med detektor af ukendt omfang og metode. Kun få fund fra middelalder/nyere tid.

Litteraturhenvisninger (0)

Konkret fund vest for anlæg kulturarv.dk

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Det ansøgte byggeri bliver placeret på bar mark og opføres i grålige nuancer. Bygningernes længderetning er valgt med hensyn til overholdelse af byggegrænser til skel og nabobebyggelse. Derudover giver placeringen den mindst mulige visuelle påvirkning fra de omkringliggende offentlige veje og nabobeboelser.

Fodersiloerne bliver placeret mellem husene og vil kun være lidt synlige, da højden på siloerne overstiger kiphøjden med 2,5 meter. Placeringen ved bygningerne vil dog give indtryk af en samlet helhed og derved ikke påvirke landskabsoplevelsen generelt.

Det vurderes at det ansøgte ikke vil forringe oplevelsen af landskabet væsentligt, da det nye byggeri bliver opført i afdæmpet farvevalg og vil være placeret bag levende hegn, samt trukket væk fra offentlig vej.

De nye anlægsdele vurderes ikke at være i strid med relevante retningslinjer i kommuneplanen. Der opføres ikke nye bygninger i strid med bygge- og beskyttelseslinjer.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at være i strid med fredede områder, fortidsminder, kulturarvsarealer eller registreringen af jord- og stendiger.

2.4.2. Generelle afstandskrav

Afstandskravene i §§6, 7 og 8 skal overholdes ved etablering, udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening.

Definition iht. lovgivningen. Husdyrloven §3 stk. 1 nr. 2 Husdyranlæg: Stald eller lignende bygning eller indretning, hvor husdyr i almindelighed opholder sig eller har adgang til, med tilhørende dyrehold. §3 stk. 1 nr. 3 Gødningsopbevaringsanlæg: Bygning eller anden fast placeret indretning, hvor der opbevares husdyrgødning, restvand eller ensilagesaft. §3 stk. 1 nr. 4 Ensilageopbevaringsanlæg: Bygning eller anden fast placeret indretning, hvor der opbevares ensilage

Afstandskravene i §§ 6 og 7 er forbudszoner uden mulighed for dispensation. Afstandskravene i § 8 kan ved manglende overholdelse opnå dispensation hvis forhold taler for det.

Det ansøgte projekt omfatter etablering af et nyt husdyranlæg. Afstandskrav skal derfor overholdes i forhold til de to kyllingehuse.

Byggeri af fodersiloer, varmevekslere og teknikum samt plads med fast belægning er ikke omfattet af afstandskrav.

Forbudszoner jf. Husdyrbruglovens § 6 for hus 1-2			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Holsted Stationsby	> 2,5 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig -og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc.	50 m	Lokal 02.83.13 Offentlig rekreativt område øst for Gørding	> 3,2 km
Nabobeboelse	50 m	Fællesvirkevej 1 (ejet af ansøger)	240 m
Forbudszoner jf. Husdyrbruglovens § 7 for hus 1-2			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m	>10 meter	>750 m
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m	>10 meter	>3,6 km

Afstand til husdyranlæg, hvor der er forøget forurening

Afstande og afstandskrav jf. Husdyrbruglovens § 8 for hus 1-2		
	Afstandskrav	Aktuel afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	324 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	>3 km
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	468 m sø 634 grøft/vandløb
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	254 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	>200 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	-
Naboskel	Min. 30 m	30 m

Afstand til husdyranlæg, hvor der er forøget forurening

Afstandskravene i §§ 6, 7 og 8 er overholdt for begge kyllingehuse.

2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c)

Ammoniakemissionen fra husdyranlægget beregnes i husdyrgodkendelse.dk ud fra produktionsareal i de enkelte kyllingehuse samt gylletanke.

Niveauet af ammoniakemission fra produktionsarealet er bestemt af dyretype og staldsystem i kyllingehusene samt ammoniakreducerende teknologier.

Niveauet af ammoniakemission fra gyllelager afhænger af kvadratmeter overfladeareal samt ammoniakreducerende tiltag.

Ammoniakemissionen beregnes således ud fra fastsatte normværdier samt effekt af miljøteknologier for både ansøgt drift, nudrift og 8-års drift.

Fordampningen fra husdyranlægget reduceres med 23 % grundet varmeveksler. Den samlede ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er efterfølgende 4.234,8 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen for ejendommen ses i nedenstående tabel.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4234,8	0,0	4234,8
Nudrift	0,0	0,0	0,0
8 års-drift	0,0	0,0	0,0

Ammoniakemission fra stald og lager (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

2.5.1. Ammoniakdeposition og beliggenhed i forhold til natur

Beregningerne af ammoniakdeposition vist i afsnit 2.5. giver både en merdeposition af ammoniak i forhold til hhv. 8-års drift og nudrift. Derudover beregnes totaldeposition af ammoniak for det ansøgte projekt, hvilket er husdyranlæggets samlede ammoniakbelastning på et givent naturpunkt.

Naturpunkterne er opdelt i fire kategorier. Kategori 1-; 2- og 3-natur samt øvrige naturtyper registreret efter naturbeskyttelseslovens §3, der ikke hører under de tre første kategorier.

- Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme habitatnaturtyper listet i husdyrbekendtgørelsens bilag 3D samt overdrev og heder udpeget efter naturbeskyttelsens § 3 indenfor et Natura 2000-område.
- Kategori 2-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder i form af højmoser, lobeliesøer, samt overdrev der i sig selv er over 2,5 ha og heder der i sig selv er over 10 ha.
- Kategori 3-natur er følgende ammoniakfølsomme naturtyper heder, overdrev, moser samt skove, der ikke er omfattet af kategori 1- og kategori 2-natur. Skove skal være over 0,5 ha og mere end 20 meter brede samt danne en sluttet skov af højstammede træer og have enten været skov i ca. 200 år eller skov groet frem på naturareal der ikke har været dyrket i ca. 200 år eller hvor der er særlige arter

De er alle vejledende udpeget naturtyper efter naturbeskyttelseslovens §3 samt habitatbekendtgørelsen. Naturpunkterne hvortil der er beregnet ammoniakdeposition er navngivet som 1.x for kategori 1-natur; 2.x for kategori 2-natur, 3.x for kategori 3-natur og 4.x for øvrige naturtyper.

Beregningerne er baseret på afstand fra anlæg til naturpunkt, vindretning og ruheder bestemt for opland (strækning mellem husdyranlæg og naturpunkt) og natur (den gennemsnitlige ruhed).

Der skal vurderes på totaldepositioner til kategori 1- og 2-natur, og merdepositionen til kategori 3-natur samt øvrig natur, dog således, at der både regnes på den kumulative merdeposition fra nudrift til ansøgt drift og fra 8-års drift til ansøgt drift.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 27 er fastsat følgende værdier for totaldepositionen til kategori 1-natur, som ikke må overstiges:

- 0,2 kg N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 27 stk. 2.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 28 er fastsat grænseværdi for totaldepositionen på 1,0 kg N/ha/år til kategori 2-natur.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 30 er fastsat, at der kan stilles krav til den maksimale merdeposition, hvis det overstiger 1 kg N/ha/år til kategori 3-natur. I de tilfælde udarbejdes en konkret vurdering. For øvrige naturtyper gælder, at en ændring i merdeposition på 1 kg N/ha/år ikke giver en tilstandsændring af naturtyperne. Tilsvarende vil der i tilfælde med over 1 kg N/ha/år udarbejdes en konkret vurdering.

Resultat af depositionsregning

Ejendommens ammoniakdeposition ses af nedenstående tabel.

Samlet emission: **4234,8** (kg NH₃-N/år)

 Meremission (8 års-drift): **4234,8** (kg NH₃-N/år)

 Meremission (nudrift): **4234,8** (kg NH₃-N/år)

Overzicht af naturpunkter ? i

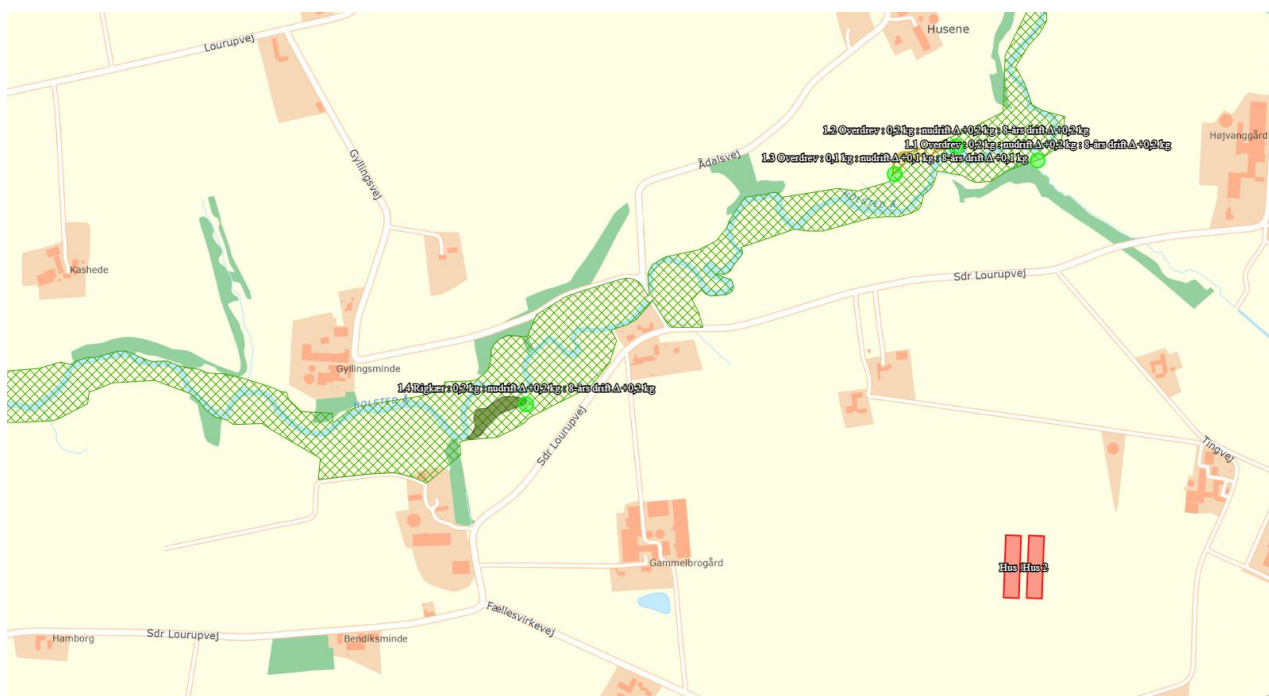
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
4.3 Sø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	0,2	▼
4.2 Sø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,3	0,3	▼
4.1 Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,3	0,3	▼
3.4 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1	▼
3.3 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1	▼
3.2 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	0,2	▼
3.1 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,6	0,6	0,6	▼
1.4 Riggær	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,2	0,2	0,2	▼
1.3 Overdrev	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,1	0,1	0,1	▼
1.2 Overdrev	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,2	0,2	0,2	▼
1.1 Overdrev	Kategori 1	Ansøger	2	Mk	0,2	0,2	0,2	▼
2.1 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

Ammoniakdeposition fra ejendommen til de afsatte naturpunkter (klip fra husdyrgodkendelse.dk).
Kategori 1-natur (1.x punkter)

Nærmeste Natura-2000 er område 90 Sneum Å og Holsted Å. Området ligger ca. 700 meter nord for det ansøgte anlæg.

Der er beregnet ammoniakdeposition til de tre nærmeste områder med kategori 1-natur. Det ene område fremgår dog ikke som kategori 1-natur, men der er en lille udpegning af overdrev indenfor habitatgrænsen.

Totaldepositionen ligger for alle fire beregninger på op til 0,2 kg N/ha/år.

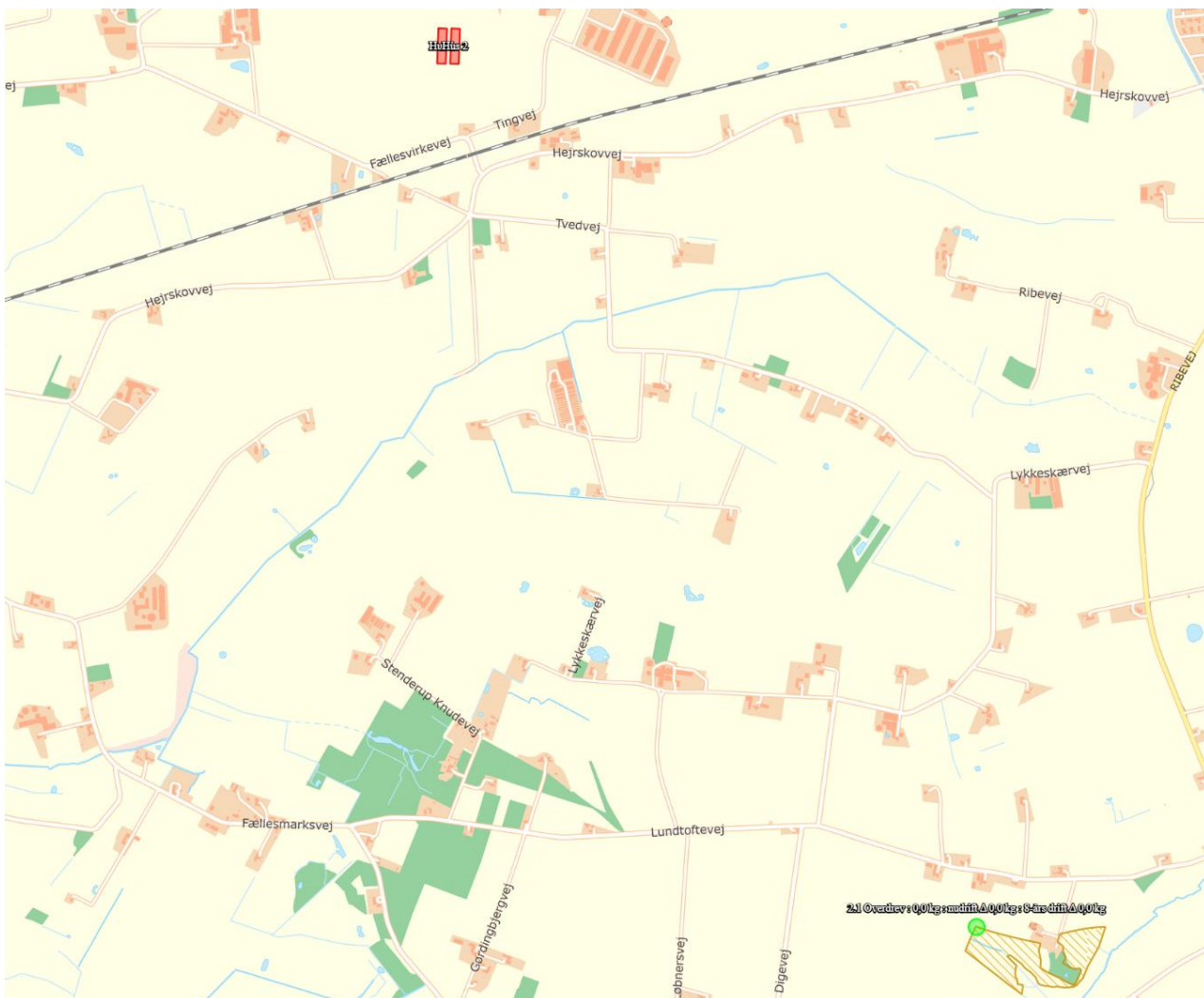
Husdyrbrugets placering i forhold til kategori 1-natur

Kumulation

Der er flere husdyrbrug, der skal indregnes i kumulation i forhold til alle beregningspunkterne.

Kategori 2-natur (2.x punkter)

Nærmeste kategori 2-natur (naturpunkt 2.1) er et overdrev. Det ligger over 3 km sydøst for husdyrbruget.

Husdyrbrugets placering i forhold til kategori 2-natur

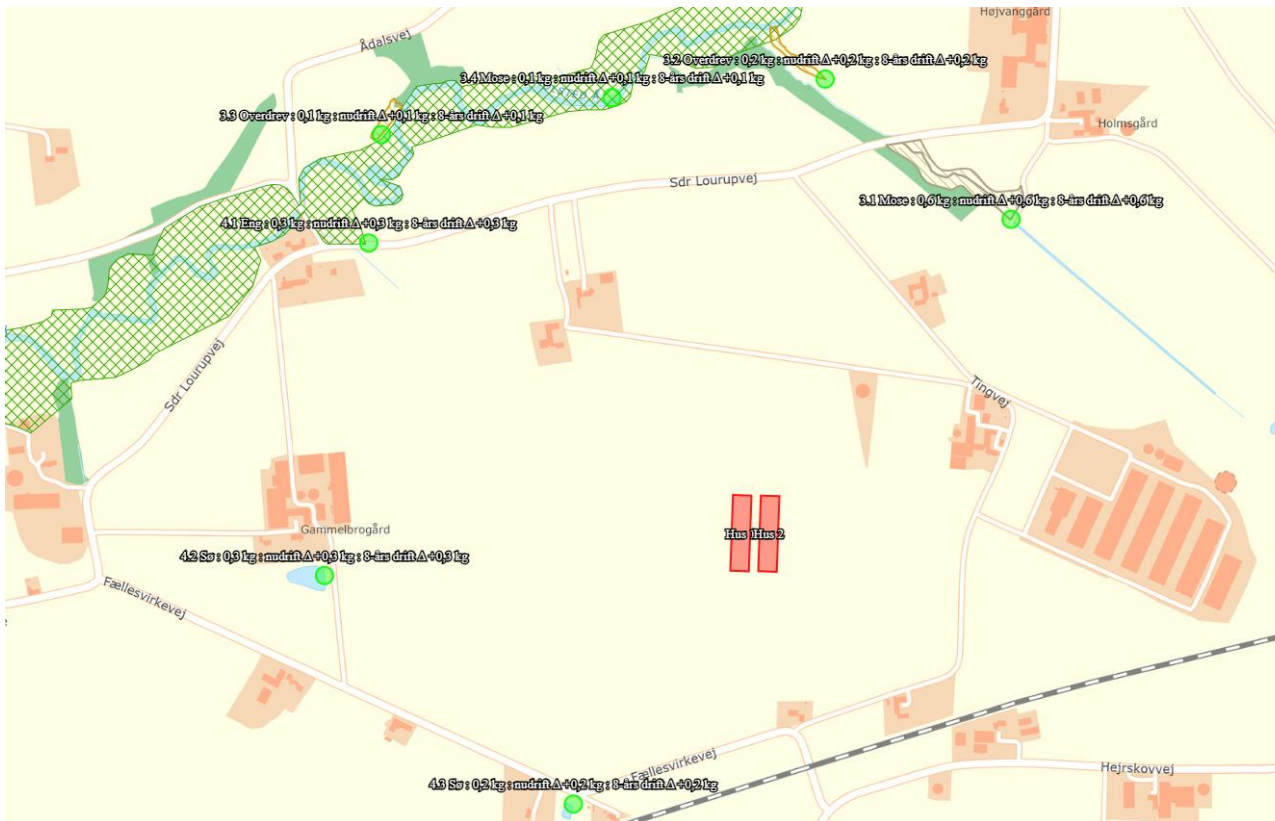
Den beregnede totaldeposition i naturpunkt 2.1 er 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur (3.x punkter)

Der er registreret to moser og to overdrev i området omkring anlægget, hvortil der er beregnet merdeposition af ammoniak.

Resultat af merdeposition er:

- 3.1 mose 690 meter nordøst for anlægget har en merdeposition på +0,6 kg N/år/år
- 3.2 overdrev 770 meter nord for anlægget har en merdeposition på +0,2 kg N/ha/år
- 3.3 overdrev 890 meter nordvest for anlægget har en merdeposition på +0,1 kg N/år/år
- 3.4 mose 755 meter nord for anlægget har en merdeposition på +0,1 kg N/ha/år

Husdyrbrugets placering i forhold til kategori 3-natur og øvrig natur

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur (§3-natur) (4.x punkter)

Nærmeste naturpunkter består af eng beliggende nord for anlægget samt sø vest og sydvest for anlægget.

Depositionsberegninger viser, at ændringerne på husdyrbruget ikke giver anledning til merbelastninger ud over 0,3 kg/ha/år til øvrig natur.

Vurdering af ammoniakdeposition til naturtyper omkring anlægget samt Natura-2000 område

Natura-2000 afgrænsningen ligger ca. 700 meter nord for anlægget. Der er beregnet deposition af ammoniak til områder langs den nærmeste kant af Natura-2000 afgrænsningen ligger på 0,1-0,2 kg N/ha/år, hvilket dermed ligger indenfor den skrappeste totaldeposition i husdyrloven. Totaldepositionen er fastsat ud fra et forsigtighedsprincip, så ammoniakbidraget ikke fører til en negativ tilstandsændring af naturområderne indenfor Natura-2000 udpegningen. Det vurderes derfor at der ikke vil ske en negativ tilstandsændring indenfor Natura-2000 afgrænsningen.

Der er foretaget beregninger til de nærmeste naturtyper indenfor hver kategori. Til naturtyperne indenfor 1.000 meter er der beregnet deposition i forskellige vindretninger og ruheder. Det vurderes, at der er beregnet til alle relevante naturområder i forhold til husdyranlæggets samlede ammoniakemission, vindretninger samt ruheder.

De beregnede totaldepositioner for kategori 1-natur overstiger ikke 0,2 kg N/ha/år. Naturtyperne ligger tæt på grænsen af Natura 2000-området nærmest anlægget. Det vurderes, at anlægget er placeret robust i forhold til kategori 1-naturtyper indenfor Natura 2000-området, da husdyrbruget eksistens ikke vil påvirkes ved andre husdyrudvidelser som bidrager til kumulation.

Beregnet totaldeposition for kategori 2-natur overstiger ikke 1 kg N/ha/år. Det vurderes ikke at der er andre udpegede heder eller overdrev i nærområdet, der bør være omfattet af kategori 2-natur, hvortil der kan beregnes en større totaldeposition. Det vurderes derfor, at anlægget er placeret robust i forhold til kategori 2-naturtyper.

Den beregnet meremission til alle kategori 3-naturtyper overstiger ikke 1 kg N/ha/år hverken i forhold til 8-års drift eller nudrift. Det vurderes derfor at der ikke er behov for yderligere vurderinger.

2.5.2. Bilag IV-arter (E1b og F)

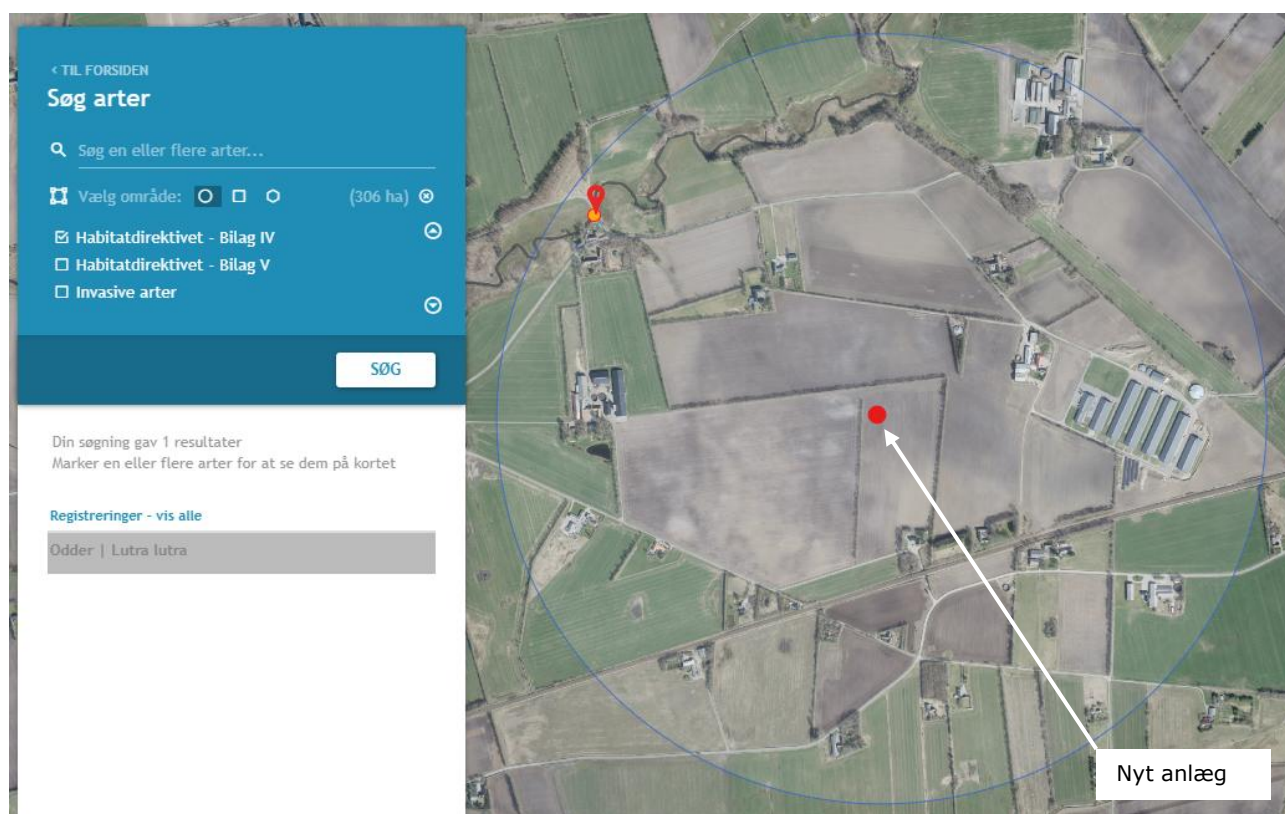
Det følger af habitatbekendtgørelsens § 11, jf. § 7, samt husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 13, stk. 6, at projekter, der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-dyrearter eller ødelægge bilag IV-planter i alle deres livsstadier ikke kan godkendes.

Der skal derfor altid foretages en vurdering af, om der inden for 300 m fra punktkilden (inden for denne afstand kan en påvirkning henføres til punktkilden) ligger områder, som kan rumme bilag IV-arter (typisk vandhuller, moser eller sol-åbne græsarealer), og om der er registreret en forekomst af arten.

Ved vurderingen skal inddrages både mer- og totalbelastningen af det pågældende område med ammoniak fra det ansøgende husdyrbrug, og denne belastning skal sammenholdes med baggrundsbelastningen med kvælstof af området, samt områdets følsomhed overfor ammoniakbelastning.

[Påvirkning af natur - Vurdering - Miljøstyrelsen Erhverv](#)

Der er foretaget en søgning over registreret fund af bilag IV-arter i statens kortdata på <http://naturdata.miljoportal.dk> eller [Søgeresultat fra Arter - Arter](#) indenfor en radius af ca. 1 km fra ejendommen (se nedenstående figur).

Resultat af søgning på bilag IV-arter i en radius af ca. 1 km fra ejendommen (kort fra naturdata.miljoportal.dk)

Ifølge søgningen er der registreret følgende bilag IV-arter.

Art	Levested
Odder	Arten lever i tilknytning til vådområder. Yngle- og rasteområder kan potentielt findes i hele artens udbredelsesområde, yngletiden vurderes at være året rundt. Rasteområde for arten er mere diffust end et yngleområde, og kan forekomme mange steder lang vandløb og søer.

Bilag IV-arter registreret indenfor en radius af 1 km fra husdyranlægget. Artsbeskrivelser fra [Artsbogen](#)

De ændringer der sker ved opførelse af nye anlægsdele, vil foregå på arealer der i forvejen påvirkes ved drift af markjorden. Området hvor der skal bebygges anses derfor ikke som mulige potentielle til leve, yngle eller rasteområder for bilag IV arter.

Der inddrages ikke uberørte arealer med krat og lignende til bygninger. Potentielle overvintningssteder i læhegnet til frøer, padder og salamandere vil således stadig være til stede og være intakte på en lang strækning i forbindelse med projektet.

Vurdering bilag IV-arter (biologisk mangfoldighed)

I henhold til naturdata.dk er der registreret en art omfattet af habitats direktivets bilag IV indenfor en afstand af 1 km fra husdyrbruget. Arten er en odder og levesteder mv. er tilknyttet vådområder som langs vandløb og søer. Projektet påvirker ikke tilstanden i vandløb omkring anlægget og ejer af husdyrbruget er ikke bekendt med at de eksisterende beplantninger omkring anlægget skulle huse Bilag IV-arter, hvorfor det vurderes at projektet har en neutral effekt på kendte levesteder samt yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

Potentiel forekomst i området af bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og ikke dyrkede arealer i øvrigt. Da der ikke fjernes potentielle levesteder for bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte projekt og projektet ikke vurderes at medføre tilstandsændringer for omkringliggende naturområder, vurderes det ansøgte projekt at have en neutral effekt på potentielle levesteder samt yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter.

Opdyrket arealer vurderes ikke at være områder der anvendes af Bilag IV-arter til leve, raste eller yngleområder.

Den forøgede ammoniakemission fra anlægget vurderes ligeledes ikke at påvirke naturområder omkring anlægget og dermed har projektet en neutral påvirkning af potentielle leve, yngle eller rasteområder.

2.6. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b, E1c)

Den primære kilde til lugt fra dyreholdet er ventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra anlæg med husdyr. Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra anlæg hvor der opholder sig dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg (gyllebeholder mm) samt lugtgener som kan forekomme i forbindelse med udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært via generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtemissionen fra husdyranlægget beregnes ud fra kvadratmeter produktionsareal, gulvtype og dyretype. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegnning af kyllingehuset i husdyrgodkendelse.dk og lugtemissionen pr. kyllingehus.

Lugtgenafstanden i husdyrgodkendelse.dk beregnes efter to modeller. FMK-modellen, som har været anvendt siden slut 1990'erne og en standardiseret OML-model, i husdyrgodkendelse.dk kaldet "NY". Resultat af lugtberegningen vises ved den model, som beregner den største genafstand. Begge modeller beregner lugtgenafstanden baseret på byggestandard og ventilationsudformning i perioden 1995 til 2006.

Der skal foretages lugtberegning til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

Byzone

Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde

Samlet bebyggelse

Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

og

Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone

Enkelt bolig

Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Beliggenheden af enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt.

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug, med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, samlet bebyggelse eller lokalplanlagt område i landzone omfattet af Husdyrbruglovens § 6 stk. 2, eller nærmere end 100 m fra enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er et andet husdyrbrug og 20 pct., hvis der er to eller flere husdyrbrug.

Der er ingen ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 meter af samlet bebyggelse eller byzone eller indenfor 100 meter fra enkelt bolig, hvortil der er regnet lugtgeneafstand.

Lugtreducerende teknologi

Der er ikke anvendt miljøteknologier til at reducere lugt fra anlægget.

Resultat af lugtberegning ved standardmodel

Skemaet nedenfor viser beregninger af geneafstande foretaget i Husdyrgodkendelse.dk.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Fællesvirkevej 2	0	NY	415,9	415,9	790,7	Ja
 Fællesvirkevej 4	0	NY	415,9	374,3	653,8	Ja
 Fællesvirkevej 6	0	NY	415,9	332,7	591	Ja
 Fællesvirkevej 8	0	NY	415,9	332,7	522,9	Ja
 Hejrskovvej 40	0	NY	415,9	332,7	539,1	Ja
 Sdr Lourupvej 42	0	NY	415,9	415,9	444,2	Ja
 Tingvej 1	0	NY	415,9	415,9	462,7	Ja
 Tingvej 3	0	NY	415,9	332,7	381,7	Ja
 Rekreativt område	0	NY	800,7	800,7	2493,8	Ja
 Særmærksvej 70	0	NY	800,7	800,7	2414,4	Ja
 Gørding By	0	NY	1029,5	1029,5	3418,7	Ja
 Holsted Stationsby	0	NY	1029,5	1029,5	2582,1	Ja

Konsekvenszone

Konsekvenszone: 862 m

Resultat af beregning af krav til lugtgeneafstand foretaget i Husdyrgodkendelse.dk sammenholdt med vægtet gennemsnitsafstand.

Der er foretaget lugtberegning til de 8 nærmeste enkelt boliger.

- Tingvej 3 placeret 381,7 m sydøst for kyllingehusene. Lugtgeneafstanden er på 332,7 m.
- Tingvej 1 placeret 462,7 m nordøst for kyllingehusene. Lugtgeneafstanden er på 415,9 m.
- Sdr. Lourupvej 42 placeret 444,2 m nordvest for kyllingehusene. Lugtgeneafstanden er på 415,9 m.
- Hejrskovvej 40 placeret 539,1 m syd for kyllingehusene. Lugtgeneafstanden er på 332,7 m.
- Fællesvirkevej 8 placeret 522,9 m sydvest for kyllingehusene. Lugtgeneafstanden er på 332,7 m.

- Fællesvirkevej 6 placeret 591 m sydvest for kyllingehusene. Lugtgeneafstanden er på 332,7 m.
- Fællesvirkevej 4 placeret 653,8 m sydvest for kyllingehusene. Lugtgeneafstanden er på 374,3 m.
- Fællesvirkevej 2 placeret 790,7 m sydvest for kyllingehusene. Lugtgeneafstanden er på 415,9 m.

Enkelt boliger syd for anlægget er placeret i en gunstig vindretning, hvilket betyder at lugtgeneafstanden skal korrigeres ned fra 415,9 til 332,7 eller 374,3 m.

Nærmeste samlet bebyggelse er ejendommen på Særmærksvej 70 lige udenfor Holsted Stationsby placeret over 2 km fra husdyranlægget. Lugtgeneafstanden til samlet bebyggelse er 801 meter. Der skal ikke kumuleres med andre husdyrbrug i forhold til samlet bebyggelse.

Nærmeste byzone er Holsted Stationsby 2,5 km øst for kyllingehusene. Der skal ikke kumuleres med andre husdyrbrug i forhold til byzonen, beregningen viser at lugtgeneafstanden er 1.030 meter.

Det samlede resultat er dermed at lugtgenekriterierne er overholdt for byzone og samlet bebyggelse og enkelt boliger, når der laves en standardberegning for lugtgeneafstande.

2.7. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, E1b, E1c)

Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger er rystelser, støv og støj dels fra driften på husdyrbruget samt fra transporter. Derudover er det potentielle genepåvirkninger fra fluer og skadedyr samt lys på husdyranlægget. Afstanden mellem husdyranlægget og nabobeboelser er langt den vigtigste parameter i forhold til, at vurdere på potentielle gener.

Støv vil generel ikke være et problem ud over 100 meter fra den støvende aktivitet, hvorimod få støjkilder kan være udtalte også på 100 meters afstand. På husdyrbrug er der ikke almindelige aktiviteter der giver rystelser, men transport på ujævne belægninger kan give lidt rystelser, dog vil det ikke være rystelser som giver gener i større afstand end 50 meter uanset forholdene.

I afsnittet er der ikke vurderet på nabobeboelser udenfor 300 meter af genekilden, da der ikke vil være risiko for gener ud over 300 meter fra kilden.

Risikoen for lysgener afhænger primært af lyskildens udformning og intensitet og kan være til gene både for nabobeboelser samt ved færdsel ad offentlige veje, hvorfor der primært vurderes på lyskildens udformning og placering.

Skadedyr som fluer og rotter kan opstå på alle lokaliteter. Intensiteten af fluer i det åbne land er meget vejrafhængig og opstår derudover især i områder nær skov, eng samt områder med afgræssende dyr. Rotter kan ligeledes komme fra andre lokaliteter end det nærtliggende husdyrbrug, da rotter også findes i den vilde natur. I forhold til husdyrbrug vurderes det derfor om bekæmpelsen og forebyggelsen af skadedyr er tilstrækkeligt, så gener fra skadedyr ikke stammer fra husdyrbruget

Nabobeboelser placering i forhold til husdyranlæggets støj og støvkilder

Fællesvirkevej 1 ligger 240 meter fra den sydligste støjkilde fra husdyrproduktionen og er den eneste nabobeboelse inden for 300 meter fra husdyranlægget.

Sdr. Lourupvej 44 ligger ca. 400 meter nordvest for nordligste støjkilde, og ca. 250 meter til ny adgangsvej (nærmeste punkt).

Nærmeste nabo øst for husdyrbruget ligger 348 meter væk og er en landbrugsejendom.

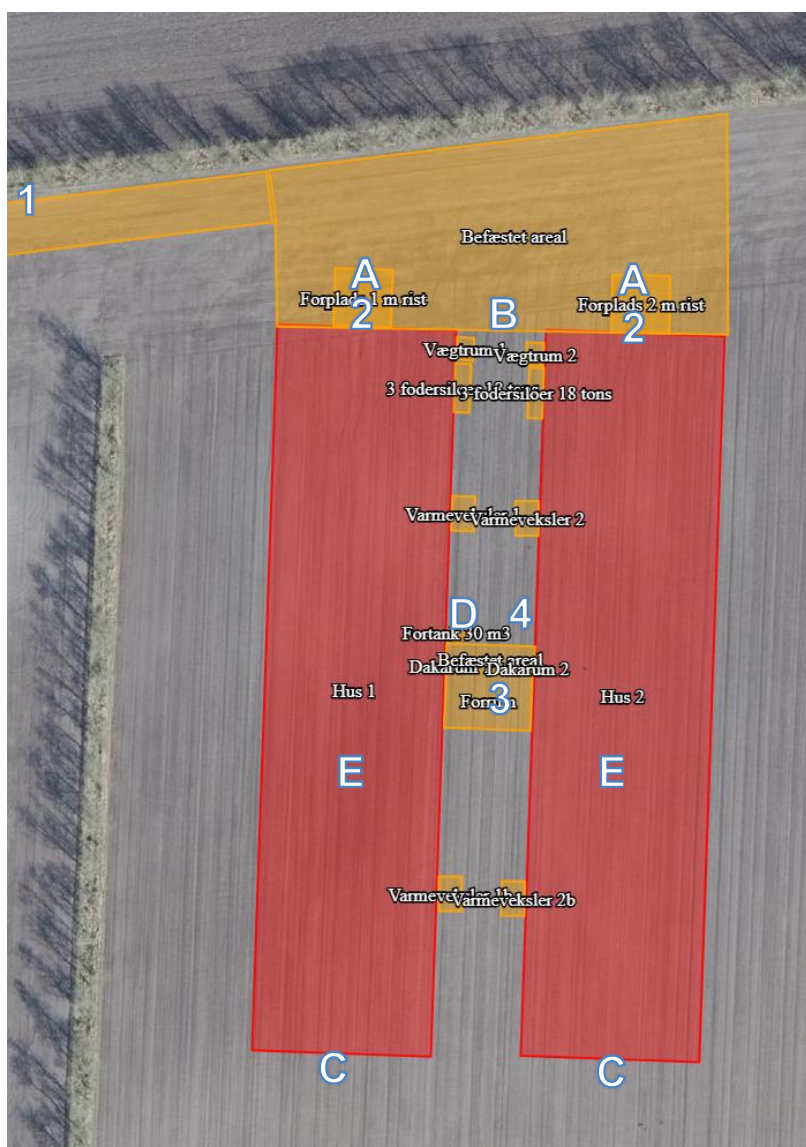
Nærmeste nabo vest for husdyrbruget ligger 730 meter væk og er en landbrugsejendom, ejet og drevet af ansøger.

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste nabobeboelse

Anlægsoplysninger og støjklider

På situationsplan over anlægget med underliggende tabel vises relevante anlægsoplysninger samt støjklider med placering.

Placering af anlægsoplysninger og støjklider

Nr.	Indretning/aktivitet med potentiel støjkilde	Noter	Nr.	Øvrig indretning	Noter
A	Indlevering og læsning af dyr	Via porte i nordvendt gavl af hvert hus	1	DAKA afhentning	
B	Indblæsning af foder	I fodersiloer mellem bygninger	2	Projektorer (belysning)	Ved nordvendt gavl ved hvert hus
C	Gavlventilator	I sydvendte gavle af hvert hus	3	Rengøringsmidler mv til brug i staldanlæg	
D	Fortank m. overjordisk gyllepumpe	Mellem bygninger, midt for hus 1	4	Samletank	
E	Højtryksrenser	Indendørs samt tagflade			

Tabel for relevante støjklider og anlægsoplysninger

2.7.1. Transporter, adgangsveje og interne transportveje

Transporter til og fra et husdyrbrug skal vurderes fra overkørsel til husdyrbruget, dvs. ved grænsen mellem offentlig vej eller privat fællesvej til privat vej. En transport (levering eller afhentning) vil give to forbi kørsler. I tabel over antal

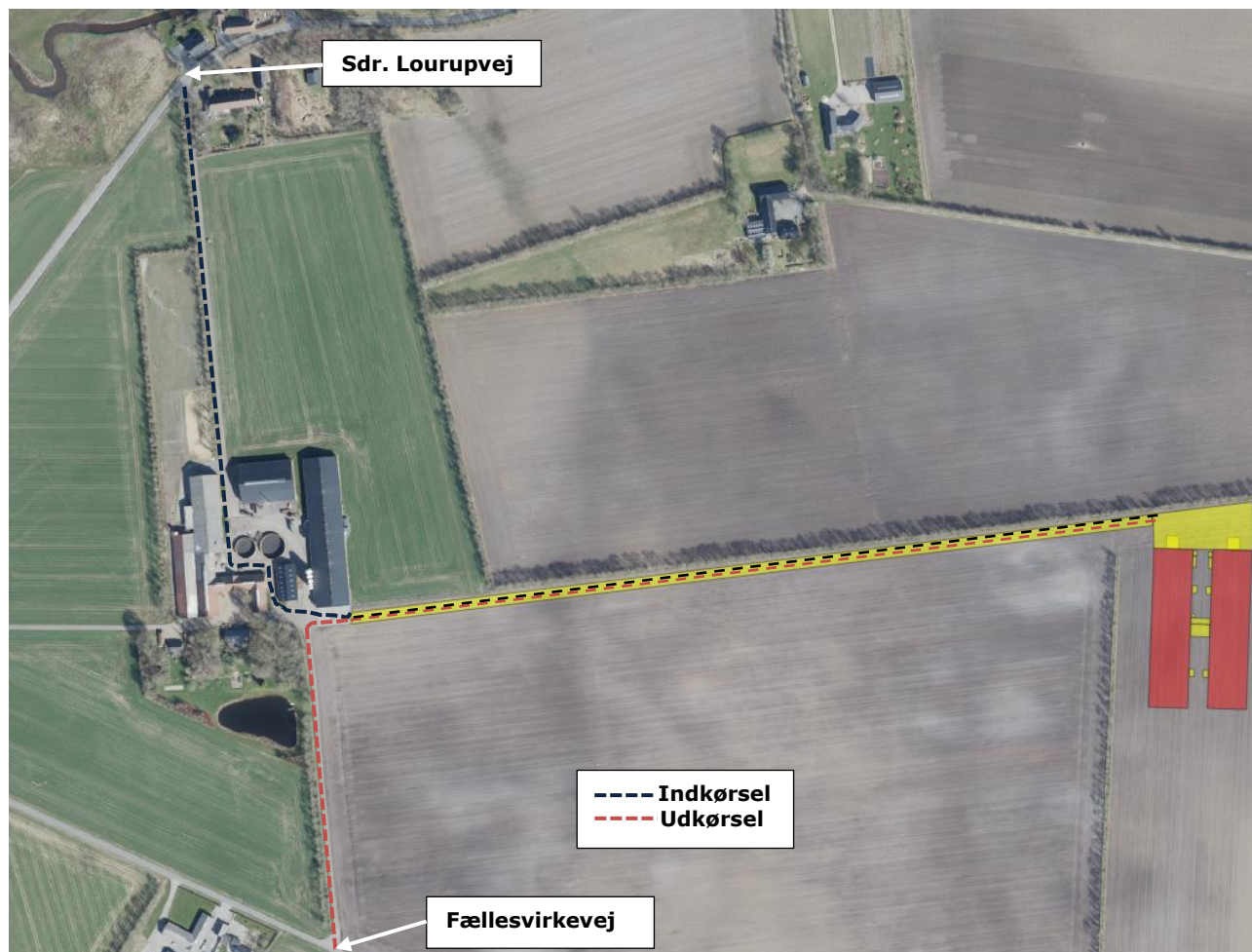
transporter er en transport opgjort til én transport pr levering/afhentning. Dvs. transporterne skal ganges med to for at få antal forbi kørsler.

Miljøgodkendelsen eller tilladelsen regulerer ikke forhold udenfor ejendommen. Miljøgodkendelsen eller tilladelsen regulerer således ikke transport på offentlige veje.

Transporter til og fra markarealer i forbindelse med almindelig drift af markerne er ikke en del af husdyrbruget, da miljøgodkendelsen kun angår ejendommens bygningsdele. Transporter med afgrøder til salg direkte fra mark samt husdyrgødning tilført fra andre ejendomme vil derfor ikke indgå i miljøgodkendelsen. Tilsvarende er traktorkørsel med markmaskiner ikke omfattet.

Under afsnittet indgår ligeledes oversigt over interne køreveje. Det er veje inde på husdyrbruget, som anvendes af lastbiler og gyllevogne. Interne køreveje vil derfor kun anvendes periodevis.

Der anlægges en adgangsvej til husdyranlægget, som får overkørsel til privat fællesvej ved Sdr. Lourupvej 38. Adgangsvejen bliver anlagt med grus, asfalt eller lignende kørefast materiale. På nordlig side af adgangsvejen løber der et læbælte. Indkørsel til privat fællesvej fra offentlig vej sker primært med overkørsel fra Sdr. Lourupvej. Udkørsel fra privat fællesvej til offentlig vej sker primært med overkørsel til Fællesvirkevej.

Adgangsveje/interne transportveje

Oversigt over antallet af transporter til og fra husdyrbruget fremgår af nedenstående tabel. Transporter er defineret som biler større end 3.500 kg, og en transport er defineret som en til- og frakørsel (tur-retur). Af veterinære årsager bliver der benyttet forskellige overkørsler til offentlig vej i forbindelse med indkørsel og udkørsel fra driftsejendommen.

Type af transport	Antal transporter årligt*	Kapacitet/transport**	Hyppighed af transport	Tidsrum Transport
Levering af dyr	22 ¹		Ved hver rotation	7.00-18.00

Afhentning af dyr til slagteri	212-292 ¹	6.000 stk. slagtekyllinger/transport	Ved hver rotation	22.00-6.00
Afhentning af døde dyr til destruktion	104 ¹		Jævnt fordelt hen over året	6.00-18.00
Levering af færdigfoder	121-130 ¹	38 tons/transport	Jævnt fordelt hen over året	7.00-22.00
Udkørsel af vaskevand (traktor og gyllevogn)	0-30	20 tons/transport	Ved hver rotation	07.00-23.00
Husdyrgødning til biogasanlæg	97-104 ¹ eller 62	18 tons/38 m ³ container eller 38 ton/95m ³ (walking floor)	Ved hver rotation	7.00-23.00
Levering af strøelse	16-22 ¹	Intern kørsel fra Sdr. Lourupvej 38	Ved hver rotation	6.00-18.00
Levering af olie	4			7.00-18.00

Transporter til og fra ejendommen.

* Laveste antal er nuværende mest udbredte produktionstype

** Tomme felter betyder at transportkapaciteten ikke er begrænsende, da den udnyttes < 100 % pr. transport.

1 Der bliver benyttet to forskellige overkørsler til offentlig vej (indkørsel/udkørsel)

Ved indsættelse af nye dyr vil der være en transport pr. indsættelse uanset om der leveres æg eller daggamle kyllinger. Der vil være en transport pr rotation pr hus, hvilket svarer til 8 – 10,4 transporter pr år pr. hus afhængig af hvilken type kylling der produceres. Antal rotationer vil dog typisk være 8 stk. pr. år.

Transporter til afhentning af kyllinger til slagteri vil også afhænge af vækstkategorien. Husene tømmes et hus ad gangen med op til 14 transporter pr. hus pr. levering.

Ved hvert hus opstilles siloer til færdigfoder. Ved levering af færdigfoder vil der aftages et helt træk. Der skal anvendes ca. 3.900 til 4.200 tons foder afhængig af hvilken vægt og vækstkategori der produceres. Transport med foder er jævnt fordelt hen over året.

Afhentning af døde dyr vil ske med faste intervaller og kapaciteten på transporterne er ikke en begrænsende faktor.

Husdyrgødning leveres til biogasanlæg. Husene tømmes enkeltvis med op til 5 transporter pr. hus pr. levering ved brug af container og 2-3 transporter pr. hus pr. levering ved brug af walking floor lastbil.

Transporter som leverer dyr og foder eller transporter der afhenter levende eller døde dyr samt affald er transporter, hvor husdyrbruget ofte ikke har indflydelse på det faktiske leverings- eller afhentningstidspunkt. Transporterne sker primært indenfor tidsrummet fra 7.00-18.00. Afhentning af dyr til slagteri kan dog også finde sted i nattetimerne.

Transporter vedrørende afhentning af renovation og øvrigt affald sker sammen med driften af Sdr. Lourupvej 38.

Der er i gennemsnit under 2 transporter til anlægget om dagen. De fleste transporter sker i forbindelse med tømning og klargøring til et nyt hold kyllinger, hvor der over nogle få dage vil være transport med kyllinger og gødning fra anlægget.

Vurdering af transporter

Det vurderes, at antallet af transporter er optimeret mest muligt, da transporterens kapacitet udnyttes fuldt ud. Det er forventeligt med en del trafik i forbindelse med en virksomhed af denne størrelse. Det vurderes, at transport på den interne adgangsvej til og fra husdyrbruget ikke giver gener ved nabobeboelser da nærmeste nabo til den interne adgangsvej til husdyranlægget ligger 250 meter nord for vejen og med et læhegn placeret lige nord for vejen.

Det vurderes at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene.

Til- og frakørsel til driftsanlægget følger de veje der i forvejen bruges til driften af Sdr. Lourupvej 38 og vurderes ikke at være til gene i forhold til den øvrige trafik.

2.7.2. Rystelser

Driften i anlægget bidrager ikke til rystelser. I etableringsfasen til det nye driftsanlæg vil der ligeledes ikke udføres arbejder, som bidrager til væsentlige rystelser.

Transport til og fra anlægget med traktor og lastbiler forventes ikke at give anledning til rystelser 50 meter fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød og dels da vejbelægning med asfalt eller grus ikke bidrager til væsentlige rystelser som eks. ved en brostensbelægning.

Overkørslen fra offentlig vej til husdyranlægget er en asfalteret adgangsvej til Sdr. Lourupvej 38. Denne overkørsel vil ikke give rystelser, da det er en jævn overgang fra offentlig vej til adgangsvejen.

Overkørslen til offentlig vej fra husdyranlægget sker via en grusvej fra Sdr. Lourupvej 38 til Fællesvirkevej, hvor der ikke er beboelser indenfor 50 meter af vejforløbet eller overkørslen til offentlig vej.

Vurdering af gener fra rystelser

Det vurderes at projektet ikke bidrager til rystelser hverken i anlægsfasen eller ved den daglige drift. Det vurderes desuden at der ikke vil være rystelser fra transporter knyttet til driften af anlægget.

2.7.3. Støj

Det vejledende grundlag for vurdering af støj fra husdyrbrug, er faste støjgrænser i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om 'Ekstern støj fra virksomheder'³.

De faste støjgrænser er inddelt i perioder over døgnet og ugen, i dagtimerne kan støjbidraget midles over 8 timer, i aften timerne er midlingstiden 1 time og i natperioden er midlingstiden 0,5 time. Middelværdien betegnes som det ækvivalente støjniveau i dB(A).

Støjbidragets maksimale spidsværdi er støj som fremkommer kortvarigt, f.eks. ved til og fra kørsel på et husdyrbrug.

Et landbrug skal overholde grænseværdierne for støj i matrikelskel.

Dag	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 time	45
Alle dage	22-07	0,5 time	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Normalt vil de fleste støjende aktiviteter på et husdyrbrug med slagtekyllinger foregå inden for normal arbejdstid kl. 7-16. På en slagtekyllingejendom vil indlevering af daggamle kyllinger oftest ske i tidsrummet kl. 7-18, mens udlevering af slagtekyllinger potentielt vil foregå i tidsrummet kl. 20.00 til 06.00.

Gængse udendørs støjklender på en kyllingejendom er støj fra ind- og udlevering af dyr, udendørs vask med højtryksrensere og pumpning af restvand med pumper placeret over jordoverfladen samt indblæsning af foder i siloer. Derudover er transporter til og fra husdyrbruget samt intern kørsel på husdyrbruget en støjkilde.

Støjklender som kan forekomme på kyllingejendomme, er omrøring af gylletanke, ikke lydreducerede blæsere til tørring af afgrøder samt luftkompressor i maskinhus.

Ventilation kan forekomme ved en gavilventilator, hvilket er en udendørs støjkilde grundet placeringen. Ventilation på tagflade er ikke en støjkilde, da ventilationsmotorerne er placeret inde i bygningen under tagfladen.

³ [Ekstern støj fra virksomheder, VEJ nr. 14018 af 1. november 1984](#)

Støjklidernes placering på ejendommen fremgår af situationsplanen under afsnit 2.7.

Støjklid	Driftid	Tiltag mod støjklid
Indsættelse af dyr	Dagtimer	
Læsning af dyr	Potentielt hele døgnet. Læsning af en lastbil sker indenfor 0,75 til 1,25 time	Lastbil er slukket under læsning. Lastbil læsses med truck.
Overjordiske pumper	Dagtimer	
Indblæsning af foder	Dagtimer	
Transport- til og fra ejendommen	Overvejende dagtimer. Transport med dyr til slagteri sker i natter.	
Højtryksrenser	Dagtimer	Tilkobles kyllingehusene
Gavlventilation	Primært eftermiddag - aften	Placering i sydvendte gavle

Støjklid, drift tid og tiltag mod støjklid

Støjende aktiviteter på et husdyrbrug vil meget sjældent foregå samtidigt og der vil aldrig være støj fra alle støjklid samtidig. Støjklidene er overvejende kortvarige eller sæsonbetonede.

Når kyllingerne afhentes til slagteriet, vil det ske i natterne (støjgrænseværdi 40 dB), hvor der er mørkt. Kyllingerne indfanges med maskine og sættes i kasser inde i husene, hvorefter kasserne køres ud til transportbilen med en truck. Indfangningen sker med lukket port til anlægget.

Der er ca. 8 til 10 leveringer pr hus pr år, hvilket betyder at der samlet er op til 10*2 nætter med 14 transporter med kyllinger til slagteriet pr. år.

Der lastes ca. en lastbil i timen (Indfangning til en lastbil ligger i spændet 45 min og til 1,15 min). Der er ved levering og afhentning af dyr kun støj i den periode selve transporten foregår, da lastbiler slukker motor ved parkering.

Transporterne fra anlægget med kyllinger til slagteriet foregår med lav hastighed, da det er flytbar læs, som forskydes ved retningsændringer. Sving med lastbiler læsset dyr sker således ved ca. 8 km i timen.

Der er normalt ikke anden støjende drift i tidsrummet med grænseværdi 40 dB. Ventilation om natten er meget lav, da udetemperaturen er lav. Det er kun de få dage hvor der er tropenat at der er høj ventilation om natten.

I tidsrummet med støjgrænseværdi 45 dB er der normalt ikke væsentlig drift på ejendommen. Der kan være få leverings- eller afhentningstransporter til og fra ejendommen i forbindelse med tømning af husene, men det normalt være ikke være tilfældet.

Gavlventilatorerne er placeret i den sydlige ende af kyllingehusene og anvendes få dage om sommeren i perioder med meget varmt vejr og store kyllinger i stalden. Ventilationen på kyllingehusene er kraftigst om eftermiddagen og aftenen, hvor temperaturen har været høj om dagen, men når udetemperaturen falder - falder ventilationsbehovet tilsvarende. Ventilation om natten er meget lav, da udetemperaturen er lav. Det er således kun de få dage hvor der er tropenat at der er høj ventilation om natten. Ventilatorer i drift om natten er placeret i kip.

I tidsrummet med støjgrænseværdi 55 dB sker de fleste støjende aktiviteter. Det er aktiviteter som indsættelse af kyllinger, hvor den støjende aktivitet er transporten til anlægget.

Derudover er der levering af foder i siloerne. Foder indkøbes som færdigfoder, der indblæses i fodersiloerne i dagtimer. Ved indblæsning vil der være støj fra lastbilen. Fodersiloerne er placeret i den nordlige ende mellem husene. Fodertransporter er placeret i 400 meters afstand fra nabobeboelser.

Rengøring af kyllingehuse sker med højtryksrenser. Vask inde i husene er ikke en støjkilde, men vask af ventilatorerne sker fra tagryggen og er dermed en støjkilde. Drift af højtryksrenser vil ske indenfor normal arbejdstid i kortvarige tidsrum i forhold til behov.

Der er ikke nabobeboelser indenfor 250 meter af interne kørevej. Der ligger tre nabobeboelser indenfor 50 meter af overkørslen fra Sdr. Lourupvej. Denne overkørsel bruges primært til transport ind på anlægget. Overkørslen er udformet som et kurveforløb, hvilket betyder at transporterne ikke behøver at lave en fuld opbremsning for at komme ind til anlægget. Ved udkørsel til

Fællesvirkevej er der 60 meter til nærmeste nabobeboelse. Denne overkørsel anvendes ved transport fra anlægget. Antal og type af transportere er beskrevet under afsnit 2.7.1 transportere.

Vurdering af potentielle støjgener

Hovedparten støjkilderne finder sted i dagtimer. Da der er ca. 400 meter til nærmeste nabobeboelse nordvest for husdyrbruget, forventes der ikke at være væsentlige støjgener som følge af aktiviteter på husdyrbruget.

Aktiviteter i bygninger vurderes at være så lydsvage, at de ikke vil bidrage til støjgener.

Støj som følge af kørsel vurderes ikke at give væsentlige gener ved nabobeboelser, da der er stor afstand mellem nabobeboelser og køreveje til husdyranlægget. Det vurderes ligeledes ikke at støj ved overkørslerne vil give støjgener, da tilkørsel fra Sdr. Lourupvej sker et i kurvet forløb og dermed uden væsentlig opbremsning og acceleration, derudover belægningen på adgangsvejen er asfalt. Ved udkørsel til Fællesvirkevej vil hastigheden være lav frem mod og i overkørslen, da lasten er forskydelig.

2.7.4. Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af korn, foder og strøelse samt fra transport på ikke fast belagte kørevej. Derudover kan der afgives støv med ventilationen.

Støvet i husene reduceres ved lav luftfugtighed ved at opfugte ventilationsluften med højtryksskølingen. Generelt ved at have støvfilter i varmeveksler eller ved kondenseringen i varmeveksleren, og ved at vælge strøelse med reduceret støvindhold, rensat halm, halmpiller, spåner og lignende når det er muligt. En mindre del vil blive ventileret ud.

Efter hvert hold kyllinger vil anlægget inklusive ventilationen blive rengjort ved vask. Der vil således ikke ske en ophobning af støv i husdyranlægget eller i ventilationsafkast.

Indkøbt færdigfoder håndteres i et lukket system fra levering til udfodring.

Der er støv i kyllingehusene fra foder, gødning, afstødning af fjer fra dyrene mv. Ventilatorer i KIP vil ikke bidrage til væsentlige mængder støv, men gavilventilatorer kan grundet den lave placering og ventilationskraft bidrage til støv. Alle ventilatorer, der ikke er tilkoblet en varmeveksler, er uden støvfiltere.

Transport til anlægget sker via Sdr. Lourupvej 38, hvorfra der bliver etableret en adgangsvej anlagt i grus, asfalt eller andet stabilt materiale. Adgangsvejen vil løbe øst-vest og langs et eksisterende læhegn, der ligger på nordlig side af vejen. Nærmeste nabo, Sdr. Lourupvej 42, ligger ca. 250 meter nord for adgangsvejen (korteste afstand).

Adgangsvejen fra anlægget til Fællesvirkevej er ligeledes grusbelagt. Der er et læhegn vest for vejen, og der er ingen naboejendomme øst eller vest for vejens forløb.

Vurdering af støvgener

Der vurderes ikke at være støvkilder fra driften af husdyrbruget, som giver anledning til væsentlige gener ved nabobeboelser. Det skyldes, at der ikke er væsentlige støvkilder i anlægget.

Den væsentligste kilde til støv vil kunne forekomme i forbindelse med færdsel på grusbelagte køreveje i tørre perioder. Med en afstand på ca. 250 m fra nærmeste nabobeboelse til adgangsvej til anlægget i kombination med at adgangsvejen er tilplantet mod nord vurderes det, at der ikke under normale situationer vil kunne forekomme støvemissioner ved transport, der kan give anledning til væsentlige gener ved nabobeboelser. Risiko for væsentlige støvgener fra adgangsvejen til Fællesvirkevej vil være ved nordenvind, hvilket normalt kun forekommer i vintermånederne og dermed i perioder hvor jordoverfladen er op fugtet.

2.7.5. Lys

Der er kun lys i kyllingehuse i forbindelse med arbejde i husene og i forbindelse med udfordring og sådan at velfærdskravene vedr. belysning, fastsat ved lov kan opfyldes. kyllingehuse er ikke oplyst om natten.

Udendørsbelysningen består af orienteringslys ved indgange til bygninger samt arbejdsbelysning ved de to porte ind til kyllingehusene i de nordvendte gavle. Nabobeboelser med indkig til nordgavlene ligger ca. 400 meter nordvest for anlægget. Belysningen vil ikke kunne ses fra offentlig vej.

Vurdering af lyspåvirkninger

Der er intet lys ved bygninger som vurderes at kunne være til gene for omkringboende eller trafikanter.

2.7.6. Skadedyr

Gener fra andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring ved fodersiloer begrænser forekomst af skadedyr.

Omkringliggende arealer holdes ryddelige, så risikoen for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.) minimeres.

Foder opbevares i tætte siloer som tømmes jævnligt. Evt. foderspild fjernes løbende.

Der er ingen oplag af gødning, da gødning leveres til biogasanlæg. Umiddelbart efter levering af kyllinger vil husene tømmes, hvorefter stald, ventilation og inventar mv. vaskes.

Rotter

Der vil blive indgået sikringsaftale med skadedyrsbekæmpelsesfirma.

Fluer

Der opformeres normalt ikke stuefluer i kyllingehuse på grund af et højt tørstofindhold i gødningen.

Regelmæssig vask af kyllingehusene efter hvert hold slagtekyllinger er medvirkende til at reducere områder i husene, hvor fluer vil kunne opformeres.

Vurdering af skadedyr

Det vurderes at forebyggelsen og bekæmpelsen af skadedyr er tilstrækkelig til at forhindre skader forvoldt af skadedyr samt uhygiejniske forhold.

2.7.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger

Love og bekendtgørelser som regulerer aktiviteter på landbrugsejendomme, foreskriver en lang række krav i forhold til egenkontrol. Der er bl.a. krav om logbog over flydelag på gyllebeholdere, beholderkontrol, løbende opdatering af CHR-registrering. Egenkontrol fastsat ved lov skal ikke indgå i en miljøgodkendelse.

Egenkontrol for dyrevelfærd, miljø samt menneskers og dyrs sundhed:

Besætningen er godkendt efter KIK-/ ACQP-produktstandarden, som er danske kyllingeproducenters kvalitetsprogram, hvilket skal efterleves. Standarden sikrer, at besætningen lever op til dansk- og EU-lovgivning vedr. dyrevelfærd, miljø og fødevarer sikkerhed. Besætningen bliver som minimum auditeret hvert tredje år.

I henhold til ACQP produktstandard anvendt på landbrugsbedrifter med produktion af slagtekyllinger, samt på indfangning og transport af kyllinger til slagteriet, skal ansøger bl.a. følge nedenstående branchekrav, som bl.a. har betydning for dyrevelfærd, miljø, menneskers og dyrs sundhed:

- Sporbarhed i forsyningskæden.
- Risikovurdering og HACCP-plan.
- Overholdelse af KIK/ACQP Produktstandarden verificeres af et uafhængigt certificerings-organ.

Der vil blive lavet aftale med relevante leverandører om servicering af driftsmaterialet på ejendommen.

Ejendommen får egenkontrol vedrørende dokumentation for drift af varmeveksler i forbindelse med den nye kyllingestald:

- Der skal føres en logbog for varmevekslerne, indeholdende registreringer om:

- a) Varmevekslernes driftstid evt. ved montering af timetæller på varmevekslerne.
- b) Tidspunkter for rengøring samt vedligehold.
- c) Eventuelle fejl/driftsstop og varighed heraf.
- Logbog og rapporter fra servicebesøg skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Med en godkendelse efter §16a, stk. 2 omfattes husdyrbruget desuden af en række lovbestemte særregler for IE-husdyrbrug; herunder krav om miljøledelsessystem, krav om uddannelsesplan for personale, plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligehold og beredskab, fodringskrav, krav til energieffektiv belysning i overensstemmelse med bygningsreglementet og krav til støvemission fra anlægget jf. afsnit 5.2. Disse krav bliver ligesom de ovenfor beskrevne punkter en del af husdyrbrugets egenkontrol.

Vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at generelle krav til egenkontrollen og løbende service af produktionsapparatet samt særregler for IE-brug som træder i kraft ved godkendelsens udnyttelse, samlet vil medvirke til at driften sker på en miljømæssig forsvarlig måde, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c)

2.8.1. Døde dyr

Døde dyr skal opbevares i henhold til bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Korrekt opbevaring sikre, at der ikke er risiko for, at der opstår uhygiejniske forhold eller risiko for forurening. Døde dyr opbevares i container og afhentes efter behov af DAKA.

Døde dyr opbevares i container i kadaverrum placeret som tilbygning på hvert kyllingehus.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af affald.

Det vurderes at døde dyr opbevares korrekt jf. bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr.

2.8.2. Affald

På IE-brug, skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. §6b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder, at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

De affaldsmængder som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpestoffer som anvendes i produktionen. Derfor er det svært at nedbringe affaldsmængden, da husdyrbruget har ringe indflydelse på emballeringen. Mængden af affald er dog begrænset i forhold til produktionens størrelse, da foder, som er den råvarer der indkøbes absolut størst mængde, leveres uden emballage.

Ved genanvendelse af papir og pap kræves det at materialerne er rene. Hovedparten af emballagen har været i kontakt med indholdet, eller der blevet snavset i forbindelse med brugen heraf. Der er således svært at genanvende hovedparten af de emballager som indkøbes til husdyranlægget.

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning, som køres til biogasanlæg.

Foderspild søges minimeret mest muligt ved udbedring af utætheder, når de opdages, da det er en unødigt omkostning i produktionen. Foderspild reduceres ligeledes ved at opsætte flere siloer pr. hus, så fodersiloerne tømmes inden de igen fyldes, derved vil foderet ikke blive hengemt i siloerne.

Der er meget lidt affald fra en kyllingeproduktion. Affaldet består primært af emballage (plast) fra strøelse, samt ubetydelige mængder papir, pap og plast fra emballering, og emballage fra sæber og desinfektionsmidler ved vask.

Belysning inde i staldanlægget etableres med lavenergi, og dermed er affald fra belysning elektronikaffald ved udskiftning af enheder.

Der er ingen klinisk risikoaffald eller medicinrester ved en kyllingeproduktion.

Affaldstype	Håndtering	Bortskaffelse
Brændbart affald	Tages med til Sdr. Lourupvej 38, hvor det opbevares i container.	Afhentes af vognmand til godkendt modtageanlæg.
Genanvendeligt affald	Tages med til Sdr. Lourupvej 38 hvor det opbevares i sorterede fraktioner i egnede beholdere	Afleveres på genbrugsstation
Klinisk risikoaffald - medicinrester	Ingen	
Byggeaffald	-	Genbrugsstation/medtages af entreprenør
LED-rør	Tages med til Sdr. Lourupvej 38 hvor det opbevares i en fast beholder.	Afleveres på genbrugsstation som elektronik.
Jern og metal	Tages med til Sdr. Lourupvej 38.	Produkthandel

Håndtering af affald på husdyrbruget

Affald tages med til Sdr. Lourupvej 38, hvor det sorteres og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

Vurdering

Det vurderes at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

2.8.3. Olier og kemikalier

Olietanke er opstillet i henhold til reglerne i Olietanksbekendtgørelsen, og reguleres dermed af anden lovgivning.

Olier

Der er ingen opbevaring af olie på ejendommen i nuværende drift.

Opvarmning (suppleringsvarme) af kyllingehusene vil eventuelt ske med oliefyr, hvilket vil kræve en olietank. Olietanken er til fyringsolie og vil blive opstillet som en udendørs tank. Olietanken vil fyldes op til 4 gange årligt.

Olieaffald (spildolie)

Der er ingen opbevaring af spildolie på ejendommen.

Kemikalier

Husdyrbrugets forbrug af kemikalier består af rengøringsmidler til vask af kyllingehusene.

Rengøringsmidler opbevares efter leverandørens anvisning i rum uden afløb eller på spildbakke

Kemiaffald

Det er sjældent at der er restprodukter af sæbe eller desinfektionsmidler. Det tilstræbes at anvende midlerne så restprodukter undgås.

Restmængder fra husdyrbrug vil typisk være plantebeskyttelsesmidler til brug i markdriften, der skal bortskaffes i forbindelse med at et givent produkt ikke længere må anvendes. Der er dog ingen opbevaring af plantebeskyttelsesmidler på ejendommen.

Kemirester afleveres på genbrugsplads i henhold til mærkningen.

Vurdering

Det vurderes, at sæber mv. opbevaret i rum uden afløb eller på spildbakke ikke udgør risiko for forurening.

2.8.4. Energiforbrug

Der anvendes stokerfyr til evt. opvarmning af kyllingehusene og til udtørring af kyllingehusene efter vask. Stokerfyret er placeret på Sdr. Lourupvej 38 og varmen bliver ført i rør til de to kyllingehuse.

Ifølge BREF-dokumentet er det BAT, at bygningerne er isolerede, at udformningen af ventilationssystemet er optimeret, at modstanden i ventilationssystemet forebygges, og at der anvendes lavenergibelysning. Anlægget opføres i henhold til de beskrevne energibesparende tiltag og ventilationen rengøres efter hvert hold kyllinger.

På husdyrbruget bliver der desuden opsat to varmevekslere i hvert kyllingehus. Varmevekslere nedsætter behovet for tilført varme, da teknologien er en varmegenindvinding. Der er ikke opsat normer for energireduktionen ved varmevekslere, men udførte effektmålinger viser en besparelse på 80,5 % i energiforbruget til opvarmning i kyllingehusene.

Der er opstillet fodersiloer ved hvert kyllingehus, hvilket minimerer transport med foder. Transporten sker ved kædetræk, som er en energioptimale transport.

Gavlventilatorer har et højere energiforbrug i forhold til ventilatorer på tagfladen. Gavlventilatorer er dog billigere i indkøb og anvendes kun få timer i sommerperioder med store kyllinger, hvilket betyder at den samlede økonomi ved gavlventilatorer er mindre. I dette projekt vil der opsættes gavlventilatorer i hvert kyllingehus.

Udendørs belysning på det nye kyllingehus er lavenergi.

Energiforbruget til driften er derudover minimeret gennem management ved at:

- Klimaet i staldene justeres dagligt i forhold til temperatur og luftfugtighed, så den løbende optimeres efter dyrenes behov
- Ventilationen er reguleret i forhold til både temperatur og luftfugtighed
- Ventilationsenheder inspiceres og rengøres ved hvert hold dyr, så energiforbrug til ventilationen optimeres.
- Indvendig belysning er timerindstillet. Belysningen reguleres efter dyrenes behov
- Naturlig udtørring efter vask anvendes i det omfang det er muligt.

Vurdering vedr. energiforbrug og klima

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi og foretager handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Ifølge BREF-dokumentet og Miljøstyrelsens teknologiudredning om begrænsning af vandspild ved fjerkræproduktion⁴ er det BAT, at anvende et drikkesystem med et lavt vandtab, at rengøre kyllingehuse og udstyr med højtryksrensere, at registrere vandforbruget, og at detektere og reparere lækager. Derfor betragtes de vandbesparende tiltag som BAT.

<https://mst.dk/erhverv/groen-produktion-og-affald/industri/batbref/liste-over-alle-bref-dokumenter/intensivt-opdraet-af-fjerkræ-og-svin-intensive-rearing-of-poultry-and-pigs-irpp>

⁴ <https://oldwiki.mst.dk/Husdyrvejledning.Vandforbrug.ashx>

Der forbruges vand til drikkevand til dyrene samt rengøring af stalde, foder- og ventilationstil-læg.

Der anvendes ca. 1,8 liter vand pr. kg foder (6,1 liter pr. kylling til 2,4 kg) svarende til 116 liter pr m². Det giver et årligt vandforbrug pr m² produktionsareal på 1,01 m³ ved 10 rotationer.

Ved vask af produktionsareal anvendes ca. 8 l vand pr. m² produktionsareal pr. rotation, dvs. ca. 59 liter pr vask.

Det forventede vandforbrug til produktionen er ca. 8.200 m³, dertil kommer vandforbrug til vel-færdsrum.

Ejendommen forsynes med vand fra Gørding vandværk.

Vandforbruget til husdyrproduktionen er minimeret gennem management ved at:

- vaske driftsbygninger med højtryksrenser og spulepumpe
- anvende drikkevandssystem med drikkenipler
- regulere højden af drikkeniplerne hver dag (manuelt)
- skifte drikkeniplerne rutinemæssigt hvert 3. år
- daglig kontrol af vandtryk (via pc)
- løbende registrerer vandforbruget
- identificere og reparere eventuelle lækager

Spildevand

Vaskevand fra fjerkræhuse håndteres juridisk i bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning. Vaskevand defineres som restvand §3 st. 22f. Restvand må udbringes hele året §9 stk. 14 på arealer med afgrøder med gødningsnorm §4 stk. 1. Restvand må ikke udbringes på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord §10 stk.8

Overfladevand er regnvand, som falder på rene pladser, dvs. pladser er rengjort for gødning og foderrester.

Byggefeltet er bestående af ler, hvilket betyder at diffus nedsivning vanskeliggøres. Overfladevand fra befæstet arealer og tagflade skal derfor overvejende afledes via rør.

Overfladevand fra tagflader ledes til faskine.

Overfladevand fra forpladsen på 10*10 m (100 m²) ledes til afløbsrist hvorfra det ledes i rør med mulighed for skift mellem fortank og faskine. Mellem leveringer af kyllinger vil forpladsen ikke anvendes til aktiviteter, der kan give forurening og overfladevand vil således være rent og kan ledes til faskine eller ledes til udsivningsstreng i læbæltet. Ved tømning af husene vil forpladsen kunne anvendes til parkering af lastbiler til afhentning af dyr og vil afhentning af gødning. De aktiviteter. De aktiviteter vil ske hen over to dage og kan give spild af gødning. Efter endt tømning af dyr og gødning vil pladsen rengøres. Vand fra rengøringen af forpladsen vil ledes til fortank i lukket rør og udsprinkles i henhold til generelle regler.

Overfladevand fra kørefast areal vil nedsive diffust, hvis belægningen er udformet med grus eller lignende. Hvis arealet udføres med asfalt, vil overfladevand overvejende ledes til faskine samt en mindre del udledes diffust.

Størrelse og placering af faskiner fastlægges ved ansøgning af byggetilladelse eller når jordarbejde påbegyndes. Udledningstilladelse til overfladevand fra nye tagflader samt støbte pladser med afløb søges sammen med byggetilladelse til kyllingehusene.

Spildevand fra vask af kyllingehuse ledes til rist i husene og forbindes med fortanken i faste rør. Rørføring fra rist til fortank af vaskevand fastlægges i byggeansøgningen.

Vaskevand fra kyllingehuse og forpladsen vil udsprinkles direkte på mark. Sprinklerdyser vil placeres ved læhegnet vest for kyllingehusene og udsprinkles ud over markareal.

Sanitært spildevand samt vand fra håndvask og bad fra velfærdsafdelingen ledes til samletank, som tømmes regelmæssigt.

Placering af sprinklerdyser ved læhegn

Arbejde med rørføring af overfladevand kan udføres uden autorisation. Rørføring af vaskevand og sanitært spildevand skal udføres af kloakmester med autorisation.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes at husdyrbruget foretager de nødvendige foranstaltninger for at minimere vandforbruget, og at der i den daglige drift er fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsventiler.

2.9. BAT- Ammoniak (B9, E1b, E1c)

BAT (Bedst Tilgængelige Teknik) er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som omkostningseffektivt kan begrænse forurening af ammoniak fra kyllingehuse og gødningsoptbevaringsanlæg. BAT-krav for ammoniak er fastsat til et konkret udledningsniveau for ammoniak i husdyrloven.

BAT kravet indtræder ved en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃N pr år.

I projekter hvor der ikke foretages udvidelser eller renoveringer vil kravet til BAT kunne opfyldes med den gulvtype der forefindes uanset ammoniakfordampningen. Det skyldes, at omkostningen til at ændre gulvtypen ikke står mål med miljøeffekten. Tilsvarende er omkostningen til implementering af teknik i eksisterende stalde mere omkostningstungt end i nyt anlæg, hvilket betyder, at det ligeledes ikke er BAT at indsætte teknologi i eksisterende stalde.

For eksisterende stalde hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4236	0	4236
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4235	0	4235
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? i				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Hus 1	Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,57	0,74
Hus 2	Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,57	0,74

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

Der er ikke alternativer til valgt gulvprofil. Der vil blive opsat en varmeveksler på begge huse med en ammoniakreducerende effekt på 23%.

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

Det vurderes at husdyranlæg opfylder krav om BAT vedr. integration af varmeveksler i begge huse.

2.10. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c)

Husdyrbruget ligger langt fra den danske landegrænse. Der er ikke emissioner fra husdyranlægget, der har grænseoverskridende virkning.

3. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (E og F)

3.1. Beskrivelse af det ansøgte

3.1.1. Det ansøgte placering, udformning, dimensioner (E1a og F1a og b)

Der henvises til afsnittet: Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.

3.1.2. Forventede indvirkninger på miljøet. (E1b og Fc og d) og evt. foranstaltninger til at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø (E1c).

Der henvises til de foretagne vurderinger i afsnittene 2.5 – 2.10. vedr. natur bilag IV-arter, lugt, støj, støv lys, skadedyr, transporter, rystelser, energi, vand og klima.

3.1.3. Befolkningen og menneskers sundhed (F4)

Husdyrbrugets indretning, drift og beliggenhed er beskrevet i afsnit B. Herunder bl.a. emissioner i form af ammoniak (afsnit 2.5), lugt (afsnit 2.6), støj (afsnit 2.7.3) og støv (afsnit 2.7.4) og lys (2.7.5) som kan være til gene for omgivelserne og påvirke menneskers sundhed og trivsel. Disse forhold vil derfor ikke blive nærmere beskrevet her.

Der er i en stor del af den lovgivning der regulerer landbruget indbygget hensyn til befolkningen og menneskers sundhed. Det gælder f.eks. i forhold til hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produkterne kan sælges.

Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodeks udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen.

Vurdering vedr. befolkningen og menneskers sundhed

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til nabobeboelser, institutioner eller sygehuse der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes, at husdyrbruget ikke udgør en særlig sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan godkendes som ansøgt uden at være til gene for menneskers sundhed.

3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F4)

Jordarealer og jordbund

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af anden lovgivning end husdyrlovgivningen. Der er derfor ikke lavet konsekvensvurdering af markdrift.

Risikoen for påvirkning af jordarealer ved selve bygningsparcellen er forurening med olie og kemikalier. Kemikalier til driften af husdyranlægget er pakket i enheder på op til 25 liter. De opbevares og anvendes inde i kyllingehusene, hvor der ikke er mulighed for afløb til jordoverflade. Kemikalier til driften er primært sæber.

Risikoen for udsivning af gødningsstoffer fra anlægget er minimal, da kyllingemøg er tørt og der er støbt bund i husdyranlægget. Restvand pumpes i tætte og stabile materialer i henhold til bygningsreglementet.

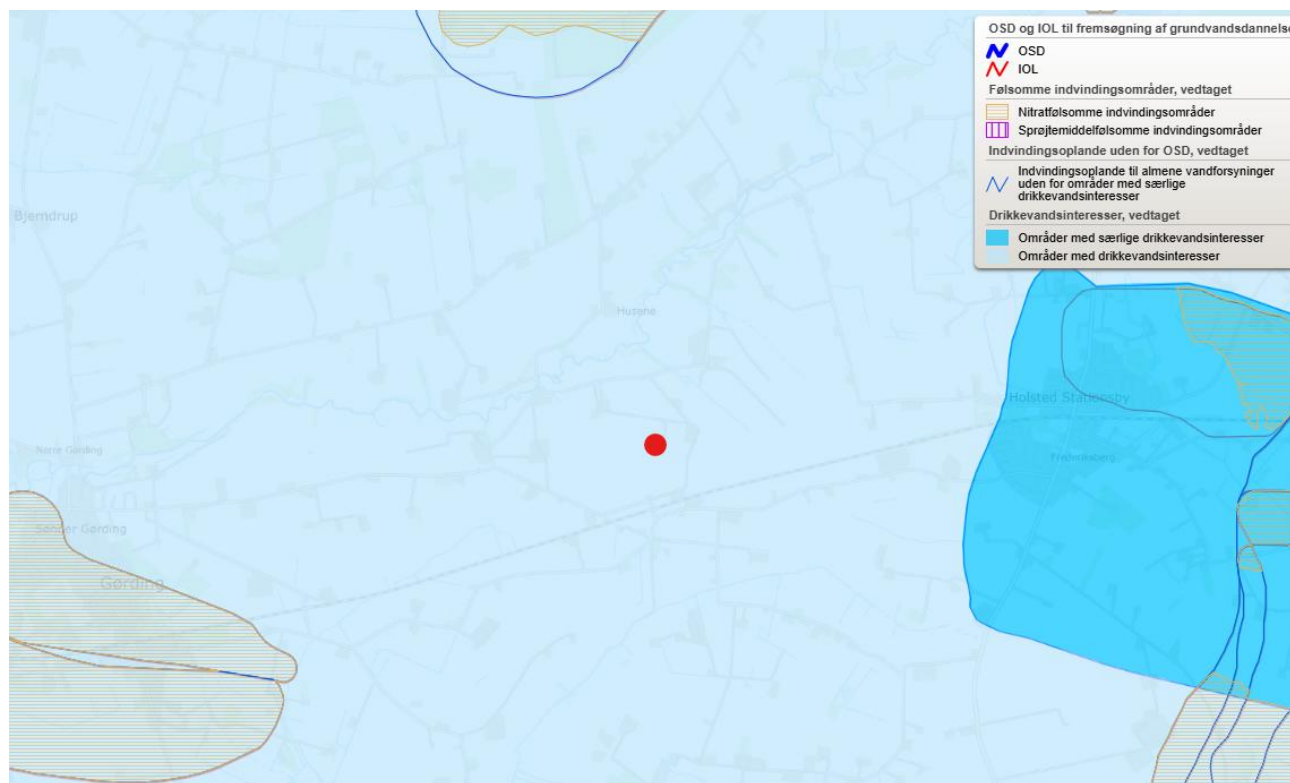
Der bliver ikke etableret opbevaringslagre til husdyrgødning på husdyrbruget.

Der vil kunne opstilles en overjordisk olietank til fyringsolie. Den vil blive placeret mellem de to kyllingehuse på jævnt underlag tæt på bygning. Olietanken er ved den placering beskyttet mod påkørsel.

Vand herunder grund- og overfladevand

Vandforbrug og mulighederne for at minimere vandforbruget er beskrevet i afsnittet 2.8.5.

Bygningsmassen ligger jf. den Statslig grundvandskortlægning i område med drikkevandsinteresser men udenfor OSD, BNBO, følsomme indvindingsområder (nitratfølsomt indvindingsområder/ sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder).

Husdyrbrugets placering (rød markering) i forhold til OSD, område for drikkevandsinteresser og følsomme indvindingsområder.

Forurening af grundvand ved en bygningsmasse sker primært ved en punktfurening, som ikke håndteres i kombination med en nedadgående vandstrømning. Indretningen af kyllingehusene med lukkede rørføringer og støbt bund vil ikke give anledning til en punktfurening, da konstruktionerne ikke påvirkes mekanisk hvorved der opstår brud. Derudover er der under en støbt bund ingen nedadgående vandstrømning, da det afledes væk fra tagfladen.

Risiko for punktfurening til jord med kemikalier (rengøringsmidler) anses generelt for at være minimal. Skulle der forekomme en punktfurening på jordoverfladen kan denne dog nemt håndteres og der er derfor ingen risiko for punktfurening af grundvand eller overfladevand.

Risiko for olietab fra en olietank med fyringsolie er meget lav. Påfyldning af olietanken sker fra olietankbil, som er designet til påfyldning og rørføring fra olietanken til oliefyr sker i tætte metalrør. Olietanken skal udskiftes i henhold til generelle regler for at sikre at materialet olietanken er udført i, forbliver tæt i hele levetiden. En punktfurening med små mængder olie på jordoverfladen vil kunne håndteres ved beluftning af jorden, da ren olie er biologisk nedbrydeligt som ikke indeholder tungmetaller eller andet, der kan give en permanent forurening. Der er derfor ingen risiko for punktfurening af grundvand eller overfladevand ved placering af en olietank uden støbt underlag.

Luft og klima

Forurening af luften sker primært gennem ammoniakfordampning og støv fra produktionen. Disse emner er belyst i afsnit 2.5 (husdyrbrugets ammoniakemission) og 2.7.4 (Støv). Klimaet påvirkes primært gennem energiforbrug og transporter til og fra husdyrbruget. Disse emner er belyst i afsnittet vedr. transporter (2.7.1) og afsnittet vedr. energi (2.8.4).

Vurdering

Ejendommen har højtryksskøling som bruges til at opretholde dels temperatur, dels hæve luftfugtigheden i tørre perioder, og dermed reducere støvforekomst i luften i kyllingehuset. Anlægget er udstyret med varmeveksler som en del af grundventilationen. Varmeveksleren fanger støvet i filtre, og ved kondensering i veksleren.

Foder håndteres i lukkede systemer, som begrænser støv fra anlægget.

Transport til og fra anlægget optimeres i det omfang det er muligt ved at udnytte den fulde kapacitet på transporterne.

3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer (E1c)

Der bliver udarbejdet en beredskabsplan for at forbygge og afbøde virkningerne af uheld.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

3.1.6. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (E1d og F2, F3)

Alternativer til nye anlægsdeles placering

Ejendommens jordtilliggende er den mark, hvorpå der bygges. Alternative placeringer er således i den sydlige og mere nabonære del af marken eller med en længderetning øst-vest.

Alternativer til valg af teknologi

Der er ikke alternativer til valg af teknologi, da der ikke er alternativer til varmeveksler.

0-alternativet

0-alternativet beskriver den situation hvor husdyrbruget drives med nuværende miljøgodkendelse. 0-alternativet vil betyde, at husdyrbruget ikke vil kunne udvise den fleksibilitet og omstillingsevne som markedet forlanger i forhold til slagtealder på kyllingerne, samt på sigt ikke vil kunne udnytte de fordele der ligger i stordrift for at holde omkostningerne pr. produceret enhed nede.

Arealet drives som mark.

Vurdering i forhold til placering af nye anlæg og valg af teknologi

Samlet set vurderes den valgte placering at være den bedste ud fra hensyn til produktion, landskab, den visuelle oplevelse af husdyrbruget, nabobeboelser samt mulighederne for at overholde Husdyrlovens afstandskrav ved opførelse af nyt byggeri.

4. Oplysninger i relation til IE-husdyrbruget (C)

Husdyrbruget er et IE-husdyrbrug, da anlægget rummer mere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

4.1. Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør (C1)

Ved ophør af aktiviteter på et IE-brug bliver husdyrbruget omfattet af reglerne i kap. 4 i jordforureningsloven. Ved ophør skal den ansvarlige for driften bl.a. vurdere jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af de aktiviteter der har fundet sted på husdyrbruget. Kommunen kan stille krav om, at der skal foretages undersøgelser, analyser eller målinger af stoffer til brug for vurderingen.

I forbindelse med ophør af hele eller dele af husdyranlægget vil de elementer i husdyranlægget som kan forårsage forurening eller øge risikoen for skadedyr blive håndteret.

Staldafsnit vil tømmes for husdyrgødning og foderrester. Fodersiloer og foderstrenge i stalden tømmes for foder. Kemikalier og hjælpemidler til brug i staldanlægget vil blive afleveret som affald medmindre det kan genbruges på tilsvarende husdyrbrug.

Fortank tømmes i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Senest 4 uger efter driftsophør af husdyrholdet anmeldes dette til kommunen.

Vurdering af foranstaltninger ved ophør

Det vurderes, at ovenstående beskrevne tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare, og til at sikre, at husdyrbruget ikke vil blive et attraktivt levested for rotter og andre skadedyr.

4.2. BAT- Råvare, energi, vand, management mv. (C2)

EU-Kommissionen vedtog den 15. februar 2017 nye BAT-konklusioner som gælder for IE-Brug.

<https://mst.dk/erhverv/groen-produktion-og-affald/industri/batbref/liste-over-alle-bref-dokumenter/intensivt-opdraet-af-fjerkræ-og-svin-intensive-rearing-of-poultry-and-pigs-irpp>

4.2.1. BAT- råvare

Ved forbrug af råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) er udgangspunktet, at der ikke anvendes mere, end der er behov for i produktionen.

Anlægget er planlagt indrettet på en måde som giver de mest optimale muligheder for en rationel og optimeret drift i forhold til forbruget af råvarer og energi.

Foder opbevares i siloer på støbt bund og transport af foder i staldanlægget foregår i et lukket system.

Utætheder ved fodersiloer og foderrør kan let identificeres, da der ikke er skjulte rør.

I en kyllingeproduktion fasefodres (5 foderblandinger pr hold). Blandingerne leveres skiftevis i siloerne med blanding 1 og 3 i den ene silo og blanding 2 og 4 i nummer to silo. Den sidste silo anvendes til slutblandingen. Derved sikres det, at der ikke er siloer med foder der skal kasseres, fordi det er en forkert blanding.

Som en del af BAT-kravet skal husdyrbruget have en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse som bl.a. omfatter forsyningssystemer til vand og foder. Planen vil medvirke til at sikre, at der fortsat er fokus på mindst muligt forbrug af råvare.

Derudover skal husdyrbruget dokumentere, at udskillelsen af fosfor og kvælstof i husdyrgødningen minimeres jf. de beskrevne metoder under BAT-fodringskrav.

Overholdelse af BAT-krav vedr. kontrol, reparation, vedligehold og fodringskrav vurderes i forbindelse med tilsyn eller i forbindelse med at husdyrbruget indsender dokumentation herfor til kommunen jf. krav om årlig indberetning til kommunen.

4.2.2. BAT-Energi

Der er fastlagt bindende BAT-krav til IE-brug vedr. energi. Kravene indebærer, at der ved opførelse af nye kyllingehuse eller ved udskiftning af belysningskilder i eksisterende anlæg skal etableres energieffektiv belysning.

Derudover er der bindende BAT-krav omfattende plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget, samt materiel, hvilket bl.a. omfatter varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.

Overholdelse af BAT-krav vedr. kontrol, reparation, vedligehold og krav vedr. energieffektiv belysning vurderes i forbindelse med tilsyn eller i forbindelse med at husdyrbruget indsender dokumentation herfor til kommunen jf. krav om årlig indberetning til kommunen.

Energiforbrugende aktiviteter og energikilder er beskrevet under punkt 2.8.4.

4.2.3. BAT-Vand

Som en del af et bindende BAT-krav til IE-brug skal husdyrbruget have en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af materiel som bl.a. skal omfatte udstyr til drikkevand. Herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes, og frekvensen for løbende indstilling skal fastsættes i planen. Planen vil medvirke til at sikre, at der ikke sker unødigt vandspild på grund af utætte drikkevandssystemer.

Vandforbruget og tiltag til minimering af vandforbrug er beskrevet under afsnit 2.8.5.

4.2.4. BAT-Management

Ved drift af et husdyranlæg er der mange fastlagte rutiner og procedure for at sikre at produktionsanlægget fungerer optimalt med lavest muligt forbrug og miljøpåvirkning.

Godt management er bl.a. at sikre, at der ikke opstår uhygiejniske forhold for dyr eller mennesker. Det er således standard at kyllingehusene vaskes mellem hvert hold slagtekyllinger og der er aftale om skadedyrsbekæmpelse på husdyrbruget.

IE-husdyrbrug skal dokumentere og/eller sikre, at følgende efterleves:

- Miljøledelsessystem
- Oplæring af personale
- Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab
- Fodringskrav
- Krav om energieffektiv belysning
- Krav om reduktion af støvemissioner fra kyllingehusene

Der skal ske årlig indberetning til kommunen vedr. overholdelse af kravene. IE-husdyrbrug skal derfor en gang årligt senest den 31. december indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen, hvis ikke kommunalbestyrelsen indenfor det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på ejendommen:

- 1) Logbøger for varmeveksler.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem
- 3) Logbog over gennemførte kontroller
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

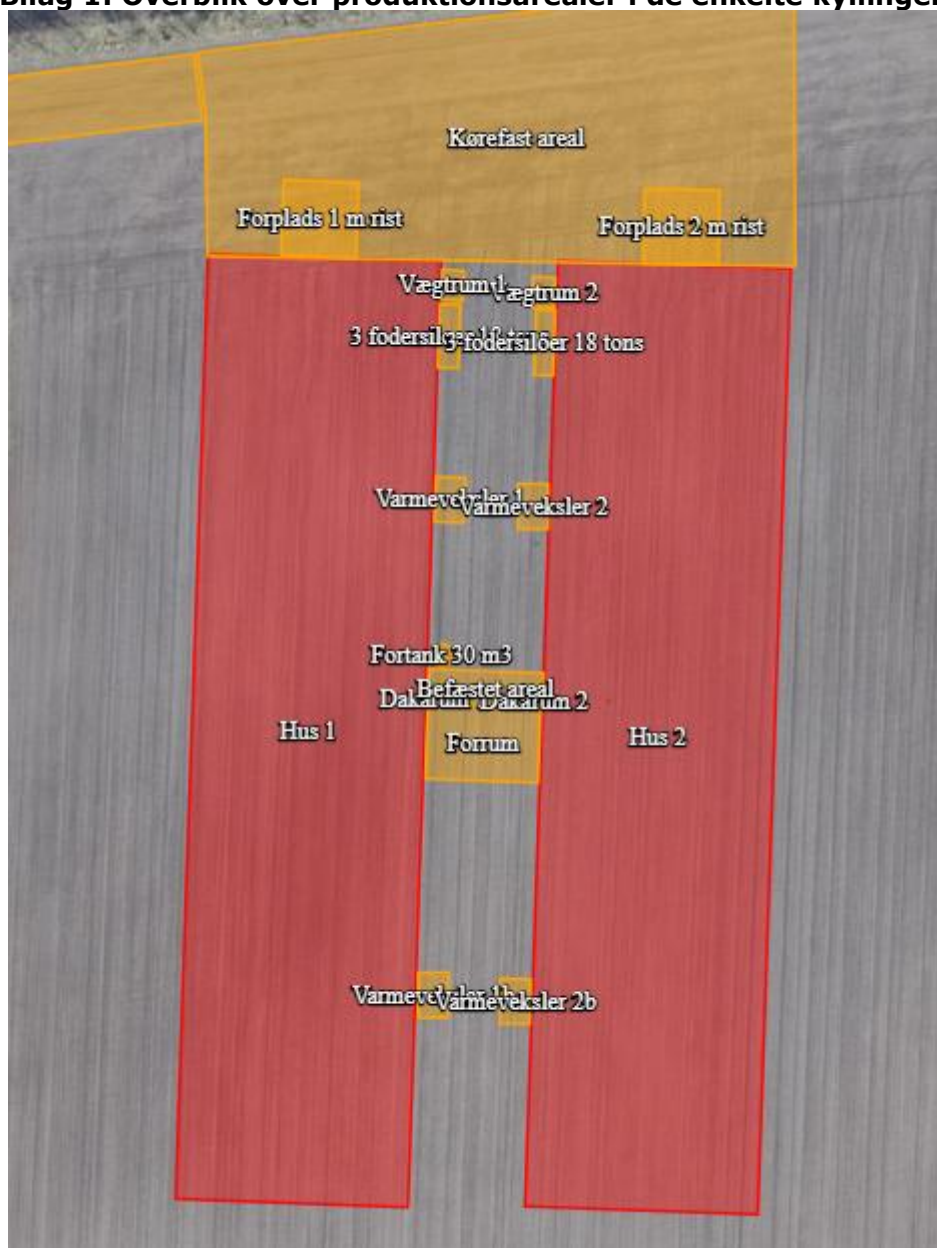
Særreglerne for IE-brug beskrevet under bilag 3.

5. Bilagsoversigt-

Bilag 1: Overblik over produktionsarealer i de enkelte kyllingehuse.

Bilag 2: Indberetnings- og generelle lovkrav for IE-husdyrbrug

Bilag 1: Overblik over produktionsarealer i de enkelte kyllingehusene.

Hus 1

Samlet produktionsareal: 3.716 m² inkl. inventar og foderkrybbeareal
Gulvprofil: Fast

Hus 2

Samlet produktionsareal: 3.716 m² inkl. inventar og foderkrybbeareal
Gulvprofil: Fast

Bilag 2: Indberetnings- og generelle lovkrav for IE-husdyrbrug

EU-Kommissionens BAT-konklusioner (BREF) pr. 15. februar 2017 gældende for IE-Brug.

En del af EU's BAT-krav til IE-brug er allerede implementeret i den generelle lovgivning gældende for alle husdyrbrug. Krav gældende for IE-brug er integreret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kap. 17. Særreglerne til IE-brug omfatter følgende krav:

Miljøledelsessystem

Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav der er nævnt ovenfor.

Krav om oplæring af personale hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning.
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning.
- 3) Planlægning af aktiviteter.
- 4) Beredskabsplanlægning og -styring.
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

IE-husdyrbruget skal udarbejde oplæringsmateriale, vedr. ovenstående forhold. Materialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde betingelserne:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder) minimum 1 gang årligt.
- 2) Gyllepumper, -mikser, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.
- 9) Udarbejdelse af beredskabsplan.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse, skal ske regelmæssigt.

Fodringskrav

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder

Krav om energieffektiv belysning

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement. Kravet indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem eller belysningsanlæg.

IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger i fem år og disse skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Krav om reduktion af støvemissioner fra kyllingehuse

IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra kyllingehuse enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i kyllingehuse eller behandle afgangsluft fra kyllingehuse ved hjælp af et luftrensningssystem.

Årlig indberetning til kommunen vedr. overholdelse af kravene.

IE-husdyrbrug skal en gang årligt senest den 31. december indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen hvis ikke kommunalbestyrelsen indenfor det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på ejendommen:

- 1) Logbøger for varmeveksler.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem
- 3) Logbog over gennemførte kontroller
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

Ovenstående BAT-krav til IE-brug er direkte afskrift fra lovgivning. Det er ligeledes krav som kommunen vil følge op på i forbindelse med de regelmæssige miljøtilsyn som skal ske på husdyrbruget.